

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos példát sor egyeztet 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási példát sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 887.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, február 6.

Mai számunk főbb közleményei:

Kibékülés Oroszországgal.
A tábori püspök a katonai brutalitásról.
Kulisszatitkok.
A kolostor lakója.
Politikai tréfák.
Aktuális rimék.
Ha az asszony elhagyja az urát.
Az autobus vállalat deficitje.
Katholikus-bái.

A nemzetiségek és a Khuen-kormány.

Arad, február 5.

(Saját tudósítónktól) A mialatt a szereplő és visszavonult emberek sorai-
ból a Khuen-Héderváry kormány kö-
rül kifejlődnek a hadállások, a kor-
mányt támogató, vele szemben sem-
leges és az ellene fegyverkező tábo-
rok, — érdekessé válik a nemzetisé-
gek állásfoglalása. Egy nagytudásu,
s az aktív nemzetiségi politikában is
szerepet vivő román férfiú erről az
Aradi Közlöny egy munkatársa előtt
ezeket mondta:

— Miután a nemzetiségi párt kép-
viselői még az új kormányval szem-
ben állást nem foglaltak, se magának
a pártnak, se a magam véleményét
nem mondhatom. Inkább csak impresz-
ziók ezek, amelyek alapján bizonyos
tények bekövetkeztét valószínűnek kell
tartanom.

— A nemzetiségi pártok, különö-
sen a román nemzetiségi pártok állás-
foglalását sokban irányíthatja az a sze-

rep, amely az új kormány kinevezése
körüli *Ferenc Ferdinánd trónörökösnek*
jutott. Ismeretes, hogy a legutóbbi vál-
ság alatt a király semmit se tett a
trónörökös meghallgatása nélkül, s így
valószínű, hogy a Justh-párttal tör-
tént szakítás is a trónörökös közbelé-
pésére történt. Annyi tény, hogy
Khuen-Héderváry megbízatásának első
napján hosszabb ideig tartó audien-
cián volt a trónörökösnel, amire ma-
gyar kormányelnöknek még nem volt
alkalma. Nos, a trónörökös pedig ha-
tározott szimpátiával viseltetik a nem-
zetiségekkel szemben. Nemcsak a
Reichspost-nak, a trónörököshöz közel
álló lapnak cikkeiből tetszik ki ez,
hanem a trónörökös kijelentéseiből, a
többek között a sinajai látogatás alatt
mondott, akkoriban nagy feltűnést ka-
varó szavaiból. A nemzetiségek köré-
ből elterjedt hírek szerint Khuen-
Héderváry a trónörököshöz azt az
utasítást kapta, hogy igyekezzék a
nemzetiségekkel békés megegyezésre
jutni, hozzájuk közeledni. Ezt a hirt
természetesen nem lehet ellenőriz-
ni, de mindenesetre valószínű, hogy
Khuen-Héderváry a nemzetiségi pár-
tokkal szemben barátságosabb és min-
den esetre őszintébb politikát fog kö-
vetni, mint az előző kormány, amely
a legnagyobb politikai erkölcstelen-
ségeket is — például Siegescu kine-
vezését, a karánsebesi püspökválasz-
tás körül való herce-hurcát is — meg-
engedettnek tartotta, amikor sován
szinben akart tetszelegni. Talán mon-
danom se kell, hogy az ilyesmikkel

egyfelől nem használt a magyarság
érdekeinek, másfelől csak az agresszív
nemzetiségi harcnak adott anyagot és
erőt.

— Kétségtelen, hogy a román nem-
zetiségi lapok bizonyos, bár mérsé-
kelt szimpátiával kísérik a Khuen-
Héderváry-kormány szereplését. Hogy
ez a szimpátia a nemzetiségek részé-
ről mennyire jogos, később fog be-
válni. Az adott helyzetben, amikor
Khuen ma még szinte magára van
hagyatva, a nemzetiségek érzik, hogy
a miniszterelnök rájuk is van utalva,
s ez is indokoltá tette bizonyos kö-
zeledést. Azt hiszem, a nemzetiségi
pártok végleges állásfoglalása akkor
fog eldőlni, ha a miniszterelnök a
választó jog kérdésében nyíltan színt
fog vallani. Számot kell vetnünk az-
zal, hogy a miniszterelnököt Tisza
István és Andrássy Gyula gróf támo-
gatják, s közülük egyikük se hiva a
választó jog olyan kiterjesztésének, a
mely a nemzetiségi választók számát
növelné. Arról is hallottunk, hogy a
miniszterelnök olyan reformot tervez,
a mely a szavazást csupán a váro-
sokban tenné titkossá, a falvakban
nem. Ez a megkülönböztetés pedig
egyenest a nemzetiségek ellen irá-
nyulna. Ha ez így lesz, a nemzetisé-
gek Héderváryval szemben fölveszik
a harcot.

— Mint érdekes, s a nemzetiségek
között uralkodó hangulatra talán jel-
lemző dolgot említem föl az aradi
Tribuna egy minapi cikkét, a melyben
egy előkelő román publicista *A béke*

Az ablakfüggöny.

Írta: Szomaházy István.

Míg az asszony kissé elbóbiskolt ebéd után,
a férj — a nyárspolgárrá puhult don Juan —
gyöngéden melléje telepedett a hintaszékbe és
a politika legújabb híreit olvasgatta a meg-
szokott újságokból. Ilonka reggel óta az ágyban
maradt s bár igazán nem volt valami komoly
baja, néhányszor sóhajtván emlegette, hogy a
halálán van. Tamási jól ismerte már ezt az
állapotot, tudta, hogy a feleségének örömet sze-
rez, ha kék selyempaplanja alól nézhet ki az
esőbe fuló világra, de az sincs kizárva, hogy
egy óra múlva színházi jegyekért küldi el a
szobaleányt... Ilonka tehát elbóbiskolt ebéd
után, Tamás pedig az újságját bujta, mikor
egyszerre örömdetes dolog történt: a körut
vizes házkolosszusa fölött egyszerre kisütött a
nap... Az utcán tavaszias derű ömlött végig,
a pocsolyákban színes fény sugarak táncoltak
és az Ilonka halványkék paplanját is elborította
az aranyos napsugár... Tamási letette az új-
ságot és mivel attól félt, hogy a melegség föl-
ébreszti a feleségét: halkán az ablakhoz lépett,
hogy a függönyöket lebocsássa. Szerencsére le
is bocsátotta az egyiket, de mielőtt még a másik
ablakkal is végzett volna, Ilonka fölebredt
szenderegésből.

— Mit csinál? — kérdezte az urától ijedten.

Tamási a betegápoló gyöngéd türelmével
fordult meg:

— Amint látja, édes, lebocsátom a függö-
nyöket... A nap oly melegen tűz ide, hogy még
jobban megfájdulna a feje tőle...

Tamási igen udvariasan mondta ezt és
mégis váratlan feleletet kapott. Ilonka harago-
san ült föl ágyában, keze remegett a felindu-
lástól és idegesen, majdnem gorombán kiáltott
az ablaknál álló Tamásira:

— Rögtön huzza föl a függönyt...

— De cicám...

— Ha nem huzza föl, azonnal leugrom a
harmadik emeletről...

A jó férj aggódva tekintett a beteg asz-
zonykára, aztán engedelmesen fölhozta megint
a fehér függönyt. És e közben egy pillanatra
az a régi, bemohosult korszak jutott az eszébe,
mikor ő még magányos garszonként bolyon-
gott a zuhogó őszi esőben...

Miért jutott ez a korszak az eszébe? Egy
nevetséges és mégis melankolikus emlék miatt,
amelyet a fehér függöny most egyszerre felidéz-
zett benne... Tamási, míg a felesége parancsá-
nak ilyen készségesen eleget tett, egy pillanatig
huszonkét éves korának rég elfeledett ideál-
jára: a szép, huszonkilenc éves Kaysernére
gondolt...

Tamási, aki akkor együgyű kis jogász volt,
egy Andrássy-uti kávéházban a füléig belebolon-
dult abba a szelíd tekintetű, csinosan kiöltözött,
barna asszonyba, aki a hugával együtt törzsven-
dég volt az egyik sarokfülkében. A viszony a
székesfővárosi szerelmek rendes sablonjával kez-
dődt: Tamási bókokat írt a képes lapok szé-
lére, majd apróhirdetéseket tett közzé egy
napilapban, később poste restante levelekben
sürgette Kayserné, hogy légyottot adjon neki...
Az ostrom sikerrel járt; a szép asszony, aki-
nek férje egész nap keztyűket árult a Teréz-
városban, egy nap Wesselényi-utcai lakásán
fogadta a lángoló fiatal embert... Kayserné
akkor könyezve panaszkodta el, hogy tizenkét-
éves házassága alatt még senki sem akadt,
aki őt teljesen megértette volna; mire Tamási
ugyancsak forró könyek közt jelentette ki,
hogy ő is magányos lélekként járt eddig a
nagyváros óceánjában. A két elhagyott terem-
tés forró barátságot kötött; Tamási regényeket
hordott a szép asszonynak, s bár mindig mód-
jában állott, hogy érzéseit élőszóval is elmondja,
naponként négyoldalas levelet írt szerencsétlen
ideáljának... A barátság utóbb bizalmasabbra
és meghittebbre fordult; a magányos lelkek
titkos jelekben állapodtak meg arra az esetre, ha
a férj váratlanul otthon maradna... A jelbeszéd
anyagát a Kayserék ablakfüggönye szolgáltatta;
még pedig a következő ötletes kulcs szerint:
Felhuzott függöny — a férjem itthon van.

pionirjai cím alatt azt az ötletet veti föl, hogy a magyarországi magyar és román újságíróknak össze kellene jönni, s utat keresni, hogy a nézeteltérések, az ellentétek áthidalassanak; közösen olyan irányelvekben megállapodni, a melyek a nép javára szolgálnak, — „hiszen“, mondja, „mi románok sohase voltunk a magyarnépnek ellenségei, csak azoknak, a kik nemzeti köntösben a nép nevében a maguk érdekeit szolgálták, zsákmányolták ki.“ S ha az újságírók egymást megértették, nekik kellene mind a két oldalon a felvilágosítást terjesztetni, a békét egyengetni. Az ideát a magam részéről naivnak tartom, s az ily konferenciáról, ha az egyáltalán képzelhető lenne, eredményt nem várnék. De érdekes, hogy a románok az olyan rezsim alatt, a mely egyelőre csak látszat szerint, nekik kedvezni fog, nem arra gondolnak, hogy a maguk részére vívmányokat csikarjanak ki, hanem a magyarokkal békés, barátságos viszonyba kerüljenek.

A nyilatkozó a közelgő választásokról csak annyit mondott, hogy azokon a nemzetiségi párt, az alkalmas kerületekben *mindenesetre jelöltet állít*, tekintet nélkül arra, hogy a kormánynak lesznek-e ott jelöltjei vagy sem.

Pestmegye közgyűlése. Hétfőn, e hó 7-én tartja Pestvármegye nagy érdeklődéssel várt közgyűlését. A kormány kinevezéséről szóló átirat dolgában kétféle akció folyik. Prónayék erősen dolgoznak egy kormányellenes demonstráció és az ellenállás érdekében, míg a Beniczkyek, Beretvások, Rádayak, Kornisok, Tahyak azt akarják, hogy a megye ne foglaljon állást a kormány kinevezésével szemben, hanem azt egyszerűen tudomásul ve-

gye. Azt a hirt, mintha a megyei tisztviselők akármilyen mozgalomba is belefogtak volna, határozottan cáfolják.

Kibékülés Oroszországgal.

Osztrák-magyar—orosz egyezség. — A keleti események.

Távirati tudósítás.

Arad, február 5.

Nevezetes események készülődnek a keleti politikában. A török—görög veszedelem a nagyhatalmak erélyes közbelépése folytán már enyhülni kezd, de a balkáni politikában talán ép a fenyegetett izgalom hatása alatt erős mozgolódás érezhető. A mozgalom középpontjában azok a tárgyalások állanak, melyek Aerenthal gróf közös külügyminiszter és Izwolszky orosz külügyminiszter között folynak. E tárgyalások eredménye az, hogy Ausztria-Magyarország és Oroszország között a néhány év óta észlelt és a szerb események miatt kiélezett ellentétek teljesen elsimultak és a két nagyhatalom között már a közel jövőben egyezség, sőt talán szövetség is fog létrejönni.

A megegyezésről, valamint a keleti eseményekről itt következnek távirataink:

Megegyezés Oroszországgal.

Londoni távirat jelenti: A „Daily Telegraph“ jelenti Pétervárról: A tárgyalások Ausztria-Magyarország és Oroszország közt szépen haladnak, de a kulminális pontjához még nem értek el. A tárgyalások azonban olyan stádiumban vannak, hogy ez már legközelebb várható.

Pétervárról táviratozzák: Az Oroszország és Ausztria Magyarország között folyó tárgya-

lások szemmel láthatólag előrehaladtak. Oroszország semmiesetre sem hajlandó elfogadni olyan javaslatot, mely a balkáni államok egymásközt való szoros viszonyának meglazítását vagy Szerbia fejlődésének megakadályozását jelentené. A Dardanellákon való szabad átmenetről, amely a legutóbbi években az orosz politika főcélja volt, Oroszország habozva ugyan, de most véglegesen lemondott.

Berlini távirat jelenti: Izwolszky orosz külügyminiszter legutóbbi berlini tartózkodása alatt történt, hogy Izwolszky Bethman Holweg német kancellár előtt rendkívül élesen támadta Aerenthal grófot. Azzal vádolta, hogy újabb akciót tervez a Balkánon, melyhez Bosznia annexiója csak bevezetésül szolgált. Izwolszky kifejezte azt a kívánságát, hogy Németország egész befolyását vesse latba, hogy Ausztria-Magyarországnak ezt a tervét megakadályozhassa.

Kréta nemzetközi megszállása.

Párisi távirat jelenti: A francia diplomácia kezdeményezésére a krétai védőhatalmak erősen foglalkoznak azzal a tervvel, hogy Krétát nemzetközi csapatokkal szállják meg. A francia tervet már Angolország el is fogadta.

Athéni távirat jelenti: Petinezas dandárparancsnokot belügyminiszterré nevezték ki és letette az esküt a király kezébe. Petinezas tábornok hosszú időn át a közbiztonsági szolgálat élén állott.

Aerenthal és Milovanovics.

A Fremdenblatt írja: A tegnapi tanácskozáson Aerenthal gróf külügyminiszter és Milovanovics dr. szerb külügyminiszter fölhasználták az alkalmat, hogy a török—görög viszony kiélesedése által uralt balkáni helyzetről gondolataikat kicseréljék. Beszélgetésük folyamán a monarchia és Szerbia között függő kereskedelmi és politikai kérdések is a legbarátságosabb eszmecsere tárgyát képezték.

Félig lebecsült függöny = a férjem rögtön megy. *Egészen lebecsült függöny* = a férjem elment, jöhet.

Tamási néha másfélóráig kószált a Wesselyi-utcai ablak alatt, de mikor a függöny a Kayser ur készülődését jelezte, figyelmen kívül hagyta és a Klauzál-utca felé fordult. És tíz perc múlva, mikor a látóhatár egészen tiszta volt, lángolva, dobogó szívvel szaladt föl a háromemeletes ház lépcsőin...

Pompás délutánok voltak — az egyik magányos lélek kétszer bukott meg ezidőben a második szigorlaton — és Tamási sokszor ámulva nézett a nyugodtan baktató férj után, aki két órákor az üzletébe sietett. És este, mikor olcsó vendéglőjéből szivarozva ment haza rideg külvárosi lakására, nem egyszer csodálkozva gondolta:

— A derék Kayser nem is sejti, hogy megcsalják... Hát csakugyan igaz, hogy minden férj ostoba? ... És valamint az okos kis csirkefogókból, akik a kész cipőket hazaviszik, egytől-egyik ostoba legény lesz, a ravasz don Juanok is igazán elvesztik az eszüket, mikor az oltár előtt eltávoztak?

A viszonynak később egy váratlan esemény vetett véget: Kayserné férjhez adta a legidősebb leányát és a kis Kayser Erzsike egy egészséges leánykával ajándékozta meg boldogságtól ragyogó férjeurát... És a csöppnyi poronty végre megtette azt, amire tizenhét évesen át senki sem volt képes: tökéletesen megértette a nagymamáját. Kayserné, mikor Tamási egy napon ismét meglátogatta a Wesselyi-utcai lakásban, egy icpici babaruhát mutatott regényes udvarlójának.

— Tudja, hogy mi ez?
— Találakendő, vagy asztalfutó, — talál-gatta az elmes Tamási.

— Oh nem... egyik se a kettő közül... Ez a kis unokám főkötecskéje...

Tamásinak valami hidegség futott át a hátgerincén, később pedig sietve bucsuzott... Kétségbeesése oktan lépésre ragadta: sorban letette hátralékos szigorlatait és másfél év múlva bejegyezték az ügyvédi kamarába... És öt évvel azután, hogy Kayserné az unokája főkötejét horgolta, Tamási oltár elé vezette Takács Mariskát, a táblai bíró egyetlen leányát...

A jó férj felhuzta megint a fehér ablakfüggönyt és egy percre kitekintett az ablakon... Furcsa, majdnem érthetetlen dolgot látott: Horváth mérnök, aki bizalmas barátságban állott a Tamási-családdal, aki a szemközti járdáról sietve közelített a kapu felé, egyszerre ijedten visszahozott... Mi történhetett vele, hogy hirtelen mást gondolt? Tamási azonban, akinek végre is nem fájt a Horváth feje, közömbösen napirendre tért a különös dolog fölött, s mosolyogva közelített gyöngéledő fel-sége ágya felé.

— Jó lesz így? — kérdezte kedveskedve.
— Köszönöm, jó lesz, — felelte most már nyugodtabban a beteg Mariska.

A napsugár végigöntötte a selyem nap-lant, s egyenesen a Mariska fejére sült. És a jó férj türelmesen gondolta:

— Megfájdul a feje és mégsem akarja, hogy a függönyt lebecsássa!... Oh, mily szeszélyesek az asszonyok!

Színházi megfigyelések.

Írta: Prohászka László dr.

Vidéki színházak ökonomiája nem bírja el a sorozatos, ugynevezett ciklusos előadásokat. Még a szubvencióval dédelgetett fővárosi nagy „szak“ színházak is csak ritkán. S így kétség-telen, hogy még a vendégekenél művészi karakterénél is nagyobb része volt a véletlennek abban, hogy az aradi Nemzeti Színház játékkrendjén egymás mellé került két, verrokon opera.

Pedig alig képzelhető ennél indokoltabb koincidencia. Mind a két mű abból a közös forrásból fakad, amelyet gounodizmus név alatt ismer a zenedráma-írás története. A múlt század közepétáján ugyanis a francia zene birodalmában ketten uralkodtak: Gounod és Thomas, akik a véletlen szeszélye folytán (főleg előhaladottabb korokban) még külső megjelenésükben is hasonlítottak. Fiatalabb kora ellenére Gounod volt az atyamester s kezdetben az egyeduralkodó. De csakhamar meg kellett osztania trónját Thomással, ki ugyanazt a zenei irányt képviseli, melynek „Faust“ vetette meg az alapját, s aki mindvégig vetekszik fiatalabb génusz-testvérével, sőt felülmulni igyekszik őt. E versengés közben ők kettő terem-tük meg a lírai operát, melynek két örökbecsű gyöngyszeme „Faust“ és „Mignon“.

Mert tudni kell, hogy Gounod előbb írta meg „Faust“-ját a óriási sikert aratott vele. Nagyon tetézett a németektől elhódított témára írt francia zene. Ebben az időben kezdett kiélesedni a francia-porosz nagyhatalmi feszültség. Elképzelhető, hogy a német kritika, már

Ha az asszony elhagyja az urát.

A megsemmisített ajándékozás. Az aradi törvényszék ítélete.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 5.

Az aradi királyi törvényszék érdekes pörben hozott ma ítéletet. Megsemmisített egy közjegyzői okiratba foglalt ajándékozási szerződést, amely férj és feleség között jött létre és megállapította, hogy az asszony, az által, hogy férjét minden jogos ok nélkül elhagyta, — érdemtelenné vált az ajándékozási szerződés.

Boszó János aradi gazdálkodó, még abban az időben, amikor együtt élt feleségével, Bede Juliannával, az asszonynak adta ajándékozási szerződés útján — amelyet közjegyző előtt kötöttek, — ingatlanainak felét, hét hold 668 négyszöglet. Később az asszony férjét minden ok nélkül elhagyta. A férj ekkor természetesen visszavonta az ajándékozási szerződést, amelyet a feleség eredeti érvényében kívánt fentartani. Feleség és férj között így perre került a sor. Az időközben elvált Bede Julianna ítéletileg kérte kimondani, hogy az ajándékozási szerződés eredeti érvényében maradjon.

A bíróság hatálytalannak mondotta ki az ajándékozási szerződést azzal az indoklással, hogy a férj az ajándékozással — bár ez a szerződésben kifejezve nincsen — azt célozta, hogy a házastársi jogviszony állandóan fennmaradjon, vagyis, hogy a nőt magához láncolja, mégis Bede Julianna ok nélkül elhagyta férjét. Az ítélet érdekes megokolása többek között így szól:

„Tekintettel arra, hogy felperesnek az a ténye, hogy alperest, mint volt férjét, ok nélkül, tehát hűtlenül elhagyta és ezzel a házasság együttélését lehetetlenné tette, az alperes mint ajándékozó féllel szemben vastag hálátlanságot képez és az a körülmény, hogy alperes az ajándékozási szerződés érvénytelenítését viszontkeresetbe nem helyezte, a kereseti kérelem megítélésére okul nem szolgál, annál kevésbé pedig, mert az ajándékozási szerződésnek kitűzött célja lévén az, hogy felperes a házassági hűséget megtartsa és felperes az alperessel házasságban maradjon, ez a cél amiatt, hogy felperes az alperest hűtlenül elhagyta, valamint a házasságnak ezen az alapon történt felbontása következtében lehetetlenné és maga az ajándékozás hatálytalanná vált és felperes nem ismerhető el jogosítottnak arra, hogy az ekként hatálytalanná vált szerződésről nézve kedvező rendelkezéseinek érvényét szerezzen.”

A tábori püspök a katonai brutalitásokról

Visszatetszést keltő pásztorlevél.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 5.

Óriási feltűnést kelt nemcsak polgári, de katonai körökben is Belopotocky Kálmán dr. tábori püspöknek ma kibocsátott böjti pásztorlevele. A püspök hűségre és engedelmesre inti a katonákat a szolgálatban.

— A hadsereg — ugymond — nem felelhet meg magasztos céljának: megbízhatóságának, belső és külső ellenség támadását visszaverő képességének, csak úgy ha kemény benne a fegyelem és hűségesen teljesíti mindenki kötelességét.

Ezután a következő, feltűnést keltő részleteket tartalmazza a pásztorlevél:

A béke előkészítése a háborúra. Azonban nagyon is rossz készülődés lenne az, ha a katonák minden rossz bánásmód és szigorubb rendreutasítás miatt jajgatna és panaszkodna, mint egy vén asszony, sőt ha a sajtó, vagy más közvetítő személy útján a nyilvánossághoz folyamodnék. A katonák kötelessége, — mondja továbbá a püspök — hogy oly esetekben, mikor a hadsereg ellenségei szóval, vagy írásban közelednek feléje és őt engedetlenségre, vagy hűtlenségre csábítják, állhatatosan és szilárdan tartson ki hivatása mellett.

A pásztorlevél fenti tételei — írja a Neue Freie Presse ma esti számában — bizonyára nem fogják csökkenteni a katonai brutalitásokat a hadseregben. Ha a püspök ezt a kérdést pásztorlevélben tárgyalja, akkor nem szabadott volna elmulasztania a felebbvalók lelkiismeretének felkeltését sem és figyelmeztetnie kellett volna őket is kötelességeikre. Ezt nem tette meg a püspök, hanem csak a legénységet óvja a sajtótól és a nyilvánosságtól. Ez a figyelmeztetés alkalmas arra, hogy a kintásokat oly titokzatosságba burkolja, mely a felebbvalókat egyenesen felbátorítja azok elkövetésére és a legénységet nekik kegyelemre kiszolgáltatja.

A panaszok útja ugyanis nagyon veszélyes és rossz következményekkel jár arra a katonára, aki panaszkodni merészkedik. És íme, most még a tábori püspök is útját állja a hit és az egyházi tekintély segítségével, megfélemlíti és bátorságát szegi úgy, hogy teljesen elmegy a kedve attól, hogy erőszakos találgatások és igazságtalan bánásmód miatt törvényes megtorlást keressen. Ez legyen a gyengék védelme? Nem kívánjuk — írja az említett lap, — hogy a katonának joga legyen a sajtó igénybe vételére. A sajtó azonban mindannyiszor teljesíti kötelességét, valahányszor egy megkínzott katonai fájdalomról tudomást szerez. A tábori püspök pásztorlevelében elrejtett fenyegetés dacára a legnagyobb fáradozással azon lesz, hogy a katonaruhába öltözött polgárt védje, ha erőszak által igazságtalanság történik vele. A sajtó a gyöngébb oldalán fog állani és emberi érzésből ugyanazt fogja cselekedni, amit a hit mint kötelességet parancsol az elnyomott részére.

Ami hadseregünkben — fejezi be cikkét a lap — a tiszt legjobb viszonyban él a legénységgel és a katonai kínzások nem oly nagy számuak, mint más hadseregekben. A tábori püspöknek — aki oly magas állást tölt be a hadseregben — nem szabadott volna elmulasztania, hogy védő kezét terjessze azok fölé, kik, katonai engedelmeség által lebilincselve rá vannak szorulva a segítségre és akik a vallás támaszát a felebbvaló erőszakosságával szemben mint vigaszt és segédelmet szívesen fogadták volna. A pásztornak az a kötelessége, hogy a nyája felett órkodjék...

csak a Goethe remekművéből ki-összeférelt libretto miatt is, mekkora anatómiát szőtt a műre, melyet zenésztől, mindenestül barbár szent-ségtörésnek bélyegzett. De ennek a nagygermán felháborodásnak összes tonton villámai sem voltak képesek meggátolni a mű terjedését. A dalmű átlépte Páris barriér-jét s hódító körútra indult Európa nagy operaszínpadjain.

Ebben az időben Thomas jobbára még ismeretlen zeneszerző volt. Elégedig inkább exekutív-zenész, mint alkotó. Zeneirésében inkább oklaktikus, mint genie. „Faust” rendkívüli sikere érlelte meg benne a komponistát. Szinte beteges sóvárgással vetette magát a siker után. „Faust”-hoz hasonló dalművet akart írni. Négy évig keresett ahhoz méltó szöveget, míg végre a sors őt is a jóhírű Barbier és Carré-féle céghez vezette. Ugyanazon librettistákhoz, akik Gounodnak a „Faust” szövegkönyvét liferálták. Ezek pedig — talán mert akkor éppen kezük ügyében volt, — ugyancsak Goethe műveiben kerestek librettót Thomas számára is a „Wilhelm Meister's Lehrjahre” című regényéből — a librettisták megfelelő szabadossággal — megírták „Mignon” hatásos meséjét.

Ezzel a librettó határidőre szállítva lett. Thomas megírta hozzá a muzsikát s a mű 1866. novemberében az „Opera Comique”-ben színpadra került. Közönség, kritika elég jól fogadta, de távolról sem azzal a lelkesedéssel, mint hét év előtt a „Faust”-ot, melynek időközben szerzett, szuggesztív erejével nem tudott megküzdeni. Mignon nem tudta túlagyogni Margarethát. Ophéliának kellett segítségére jönnie, hogy egymást fölemeljék utóbbinak di-

csőségéig. S joggal állítható, hogy ha szerző két évvel utóbb föl nem lép „Hamlet”-jével, úgy ma — oly sok műhöz hasonlóan — a közönség s talán az örök feledés homálya borulna az „Ismered-e a hont” s a styriai dal poétikus szépségeire.

A francia dalműirodalomnak ez a két klasszikus terméke zenei minőségében is teljesen rokon egymással. Nyilvánvaló, hogy mindkét szerzőt ugyanaz a génusz inspirálta művük megírására. A lírai operáknak abból a differenciálódott csoportjából valók, ahová „Romeó és Julia” s az említett „Hamlet” tartoznak. Érdekes, valósággal típusokká szilárdult átmeneti alakok ezek a zenedráma műfajai közt. E mellett történelmi értékük is van, amennyiben szinte paleografikus hűséggel tárják elénk a fejlődés fázisait, a későbbi forrongás első hullámain a zenei drámaírás terén. Az átmenetet közvetítik Meyerbeer és Halévy romantikus iskolájától Wagner gigászi szelleméhez. Talán némileg tápláló forrásaiul is szolgáltak annak a nagy zenei oceánnak, mely felszálló felhőiből egy világ avult zenekultúráját soha nem sejtett erőkkkel termékenyítette meg.

Gounod és Thomas szakít a régi iskola ósdi hagyományával. A megszokott opera-sablon merevségét, tagoltságát feladva, lassanként előkészítik a talajt Wagner végtelen dallama számára. Örök szép példája ennek Margaretha beszéde a csillagokhoz, mely a szokott nyugvópontos dallamvezetéstől eltérőleg, szabad dallamfolytonosságban és harmoniai hullámozásban fejezi ki az emelkedő és háborgó érzelmeiket.

Ők az elsők, akik az énekhang születési előjogait és szuverénitását megkorlátozzák a

zenekar polifóniája javára. Ha partitúrájukból itt-ott kiütközik is némi atavizmus, ha néhol még vissza is tér az ariók és cavatinák holdvilágos érzélgőssége, egészben véve melódikájukat választékosság jellemzi. Dallamaik soha sem köznapiak, hiányzik belőlük a sok „operabanalitás”, mindenütt tisztultabb ízlés és poézis árad ki belőlük.

A pusztán színpadi hatásoknak való hódolással szemben mindketten magasabb művészi eszményt tűznek maguk elé, amikor újabb hangszerezési effektusok révén színezésre, a cselekmény zenei aláfestésére törekednek. Gondoljunk csak Mignon néhány ütemnyi belépő-motívumának mélabus elégia-tónusára, mely a sorsüldözött leányt vezérmotívumszerűleg kíséri s gyönyörűen kulminál a styrienne-ben. Ez az egyetlen jelenet is elárulja az emelkedettebb nézőpontot, melyre a szerző mint dallamalkotó fel akart emelkedni. Klasszikus példáját élvezhetjük benne az énekbeszéd és színpadi alak egységes, logikus kifejezőmódjának, szóval a zenei jellemzés igazságának.

A két testvéroperának szopránhangra épített női főszerepét választotta Svärdström Valborg asszony, hogy az aradi közönség előtt a színpad deszkáiról is bemutatkozzék. Fellépése valósággal revelációzámba ment. Hangverseny-pódiumról már jól ismert genialis művésze csak a színpadon bontakozik ki a maga teljes szuggesztív erejével. Amint a kulisszák mögül kilép, ahogy az első pár dallam-frázis elröppen ajkairól, egyszerre magához ragadja a hallgatót, hogy többé el se bocsássa magától.

Hangján ugyan mintha rajta volna a fjor-

KULISSZATITKOK.

Techikai akadály a színpadon. — Ditrói Mórok távirata. — Szendrey Mihály hálókosztümben.

Svårdström Valborg asszony, aki most két estén át gyönyörködtette művészetével az aradi közönséget, igazi művészlélek és eredeti egyéniség. Alkotó szellem, aki fanatikusan rajong minden szépért és nemesért. A svéd énekesnő, aki jelenleg az Operaház állandó és becézett vendége, nagyon megszerette a magyarokat. Rövid magyarországi tartózkodása alatt az összes opera-számait magyarul tanulmányozta be és csaknem mindig magyar nyelven énekli végig a legnagyobb szerepeket is. Most azon törekszik, hogy perfektül megtanulja nyelvünket. Nemrégiben, mecenáshoz méltó módon, kétezer koronás pályadíjat adott magyar műdalok szerzésére. A pályázat szép eredménnyel végződött s a svéd énekesnő a magyar dalt egész csomó kitűnő számmal gazdagította.

Az énekesnő szerepe legkisebb nüanszának kidolgozására és külső megjelenésének kifogástalan harmóniájára nagy súlyt helyez. De szereti, ha a szereplő társak is alkalmazkodnak a szerző intenciójához. Néha beleavatkozik a rendező hatáskörébe, utasításokat ad és intézkedéseket tesz.

A napokban Aradon a *Mignon* főpróbáján is történt egy ilyen apróság. Svårdström Valborg utasította Ferrarit, hogy a második felvonás egyik jeleneténél hogyan viselkedjék:

— Kérem, — mondotta Ferrarinak — amint erre a jelenetre következik a sor, ön egészen hátra megy a színpad végére.

— De asszonyom, ez lehetetlen.

— Miért? Talán nem lehet kibővíteni a színpadot?

— Nem azért, hanem *technikai* okok miatt.

— Ezt nem értem.

— Asszonyom, ha olyan távol leszek, nem fogom hallani a sugót.

Az aradi táviró hivatal nagy zavarban volt a minap. Egy távirat érkezett, amit a mi kitűnő pos-

tánk nem tudott hamarosan kézbesíteni. A címzés ugyanis így szólt:

Ditrói Mórok Arad.

A táviró-hivatalban csak hosszas tanakodás után süttették ki, hogy ez a távirat nem a Ditrói Mórok aradi egyesült testületének, nem a Ditrói Mórok társas cégnek, hanem Ditrói Mórnak, a színésznek és Ditrói Mórnak, a színigazgatónak szólt és küldte pedig Ditrói Mórné, nem az aradi, hanem a kolozsvári.

Ott él ugyanis a Vigaszínház egyik igazgatójának, Ditrói Mórnak a felesége. Férj és feleség évek óta a körülmények kényszerítő hatása következtében nem egy városban laknak ugyan, de az a kölcsönös szerelem, amely őket mindenkor összekapcsolta, most is változatlanul fenn áll, úgy, hogy Ditrói Mórné Kolozsvárról ép oly kitűnően tudja, hogy mit csinál Ditrói Mór Budapesten, mint a hogy Ditrói Mór tudja, hogy mit csinál a felesége Kolozsvárott. A feleség természetesen azt is megtudta, hogy férje e héten Aradra utazott és felhasználta az alkalmat, hogy férjét és fiát — a Ditrói Mórokat — táviratilag üdvözlje. Ez volt a posta rejtelmes távirata, amely a két Ditrói Mórnak szólt.

A sürgönykézbesítésnél kis kalamitás támadt. Ugyanis a sürgönyhordónak a hivatalban azt az utasítást adta a főtiszt, hogy a táviratot a Móroknak, vagyis mi dakét Ditróinak adja át.

— Ha csak az egyik akarja aláírni, ne fogadja el, — mondta a főtiszt — mert ezt mindkét Ditróinak alá kell írni.

A kézbesítő azonban csak az idősebb Ditróit találta meg a Vadászkiút vendéglőben Szendrey társaságában. Amint ő aláírta, azt mondja a kézbesítő:

— A másik Ditrói urnak is alá kell ám írni.

— De nincs itt.

— Akkor nem adhatom oda a sürgönyt.

— Ne bolondozzon, — szólt az idősebb Ditrói.

— Nem adhatom oda, mert ez a távirat Ditrói Móroknak szól.

A helyzetet Szendrey oldotta meg, ezzel a kijelentésével, amittől a sürgönykézbesítő is megijedt:

— Adja ki azt a táviratot, — mondta Szendrey Mihály — mert különben ezek a Mórok olyan na-

inkább mint kuriózumot említjük, hogy egyik szerepét (a *Mignon*) magyarul énekelte. Részünkről nem tudunk ezzel rokonszenvezni. Csak hű és rövidlátó alsóvinizmus képes ezzel a fonetikai áldozatkészséggel szemben tettszelegni önmagának. Nem tudja megbecsülni a művészet dignitását, aki művésztől azt követeli, hogy reá nézve merőben idegen idiómát szajkózzon be. Az efféle csak azt eredményezi, hogy elvész az énekbeszéd egyik leglényesebb eleme: az értelmi hangsúly. Ami pedig feltétlenül a művészi harmonia rovására megy.

Svårdström Valborg asszony sikerének szinte nagysága mellett szól az, hogy még ezt a zavaró momentumot is feledtetni tudta velünk. Színpadi játékaról akár önálló esztétikai tanulmányt lehetne írni. Az ő alakítása mélyseges művészi meglátások, finom lelki élmények leszűrődésének az eredménye. Az intelligencia fog itt kezni az intuícióval. Az északi hideg napfényben fürdő tudás a mitosa emléjén táplálkozó sejtéssel.

Mindezt a magas északi beszédes csöndjében szivhatta a lelkébe a művésznő. Ott a zöldgyepes öblök mentén, ahol örök frigyben ölelkezik a pozitív gondolat a z emberláncokon átöröklött legenda. Abban a tengervizes országban, ahol kristálykék hullámfedre csókolják a mohos kőpartok sziklacsipkéit, mialatt fölötük a germán ősszabadság szelleme szövögeti a maga „traumverloren” szüzpogány álmait a sugárfényes Walhalláról s melán hallgatja hozzá a dacos Thor isten fjordhasogató visszhangos kalapácsütéseit...

gyot móragnak, hogy a kereskedelmi miniszter is meghallja.

Szendrey Mihálynak kellemetlen kalandja volt a héten. Kedden reggel hét óra felé beállított a Városi kávéházba, teljes háló dresszben. Papucs, hálókabát, sapka. A pincérek furcsa szemmel mérték végig a direktort, aki leült és levelet írt a feleségének, küldjön neki azonnal egy öltözet ruhát, mert nagy bajok vannak. Ennek a nagy bajnak történetét, — nehogy valaki valami galans kalandra gondoljon, — el kell mondanunk.

A direktor hétfőn este a tíz órai vonattal utnak indult Budapestre Aradra. Egyik barátjával, aki nagykereskedő Aradon, egy fülkét bérelt, amelyet hálókocsivá alakítottak át és lepihentek. Reggel felé, amidőn Békéscsabára ért a vonat, Szendrey oda-szólt a barátjának:

— Pár percre lemegyek, megreggelizem.

Már-már indulásban volt a vonat és Szendrey még mindig nem tért vissza. A barát azt gondolta, hogy Szendrey az étteremben a diskurzusha elmerült s lemarad a vonatról; nehogy a maszkara-hálórúhában maradjon Békéscsabán, hirtelen ledobta a vonatról Szendrey bőröndjeit, amelyekben ruhája is el volt helyezve. Ujkigyós állomáson pedig táviratot adott fel a békéscsabai állomásfőnökség címére, közölve azzal, hogy a ledobott málhák Szendrey aradi színigazgatóé.

Amint a távirat feladása után visszament a kocsiba, a bámulattól nem tudott hová lenni. Ott ült Szendrey Mihály a helyén.

— Hát te itt vagy? Hol voltál? — kérdezte hűledezve.

— A szomszéd fülkében Mezey Kálmán barátommal beszélgettem. Amint Békéscsabán megreggeliztem és feljöttem a kocsira, láttam, hogy ugyanezen kocsin egyik fülkéjében Mezey Kálmán ül, aki ép Aradra jön, — hát beültem hozzá.

— Nohát akkor a bőröndjeid után meg menj vissza Békéscsabára.

Zomotor.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Felolvasás. Az aradi mérnök és építész egyesület előadási sorozatát ismét érdekes számmal gyarapítja. Trautwein Gyula nagyszalontai mérnök a „Feketekőrös ármentesítő társulat vasbeton műtárgyairól” tart érdekes felolvasást e hó 12-én délután 6 órakor az egyesület helyiségében. Az egyesület érdeklődő vendégeket szívesen lát. Előadás után társasvacsora a Központi szálló éttermében.

(*) Az aradi Chewra Kadischa a következő felhívást bocsátotta ki: Az aradi Chewra Kadischa az alapszabályszerűleg három évenként megünnepelendő alapítási közgyűlését ez évben február hó 13-án, (vasárnap) d. e. 9—1-ig, 14-én (hétfőn) d. e. 9—12 óráig és d. u. 3—5-ig, 15-én (kedden) d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5 óráig tartja meg a hitközség templomépületi tanácstermében. Az alapítási közgyűlés tárgya: új tagoknak a Chewra Kadischa kötelékébe való felvétele. Amidőn az előjáróság az érdekelteket ezen ünnepélyhez tisztelettel meghívja, át van hatva azon tudattól, hogy a csak három évenként visszatérő ezen alkalmat meg fogja ragadni mindenki arra nézve, hogy csatlakozzék azon intézményhez, amelynek feladata a testvéri együttérzés ápolása mellett szegény beteget gyógysegéllyel ellátni, szűkölködőket támogatni és gyámolítani. A bekebelezés módzataira nézve alább van szerencsénk szabályzatunk vonatkozó rendelkezéseit közölni. Arad, 1910. január hóban. Az aradi Chewra Kadischa előjárósága: Fleischer Sámuel dr. elnök, Vajda József jegyző.

Kivonat a Chewra Kadischa alapszabályaiból. (5. §.) „A Chewra Kadischa kötelékébe felvehető minden fedhetlen életű férfi, aki az aradi izr. hitközségnek tagja.” (6. §.) „A belépő új tagok, valamint azon tagok, kik gyermekeiket bekebelezettni óhajtják, a bekebelezési díjat kötelesek előre — illetve a közgyűlés hozzájárulásával

dok átható hűvösségének a bélyege. Egy kevés érzéki melléktónus bizonyára nem ártana neki. Iskoláján is eluralkodik a skandináv jelleg puritán egyszerűsége. De ezt a hangbeli minoritást bőven pótolja, sőt túlkompensálja remek színpadi játékaival. Kétségtelen, hogy annál a kevésnél, melylyel a muzsa a hangjának adósa maradt, annál jóval több művészi ihletet csókol belé. Éneke határozottan megnő páratlan előadó művészetével, melyet a pillanatnyi inspiráció forraszt egybe a dallammal és a szóval harmónikus, nagy, felejthetetlen hatással.

Valami imponáló egyetemesség van az ő művészetében. Éneke, mely a hangversenyteremből jól ismeri a maga szubjektivitását, önmagáértvalóságát, a színpadon megszűnik öncél lenni. Itt a drámai jellemzés a végeérke. Ezt szolgálja egyéniségének egyszerűsége, kedves szeretetreméltósága, poetikus előadása, beszédes, okos szemeinek sugárzó tekintete, mely szinte hipnotizálja a hallgatóságot. Jellemző reá, hogy nem pusztán organumának ragyogtatásával akar hatni, hanem ahol kell, éneken, játékokban egyaránt bele tud olvadni a színpadi együttes megfelelő hangulatába. Éneke soha sem tolakodik a librettó felé, nem óhajtja, hogy a szöveg csak „mellékes” legyen, hanem ezzel együtt szerves egészet alkot. Annyira megbecsüli a szöveget, hogy éneke tulajdonképpen a drámai cselekmény művészi intenzitációja. De éppen ezzel tudja aztán a tárgy és miliő egységes, harmonikus illúzióját keltetni. Neki valóban el tudjuk hinni Mignont és Margarethát, lelki életük minden változatában. Egyszerűen, mert meg tud győzni bennünket róla művészi igazsággal.

két részletben — megfizetni. A bekebelezési díjak a következők: Aki évi kultuszadó fejében fizet: I. 6 koronától 40 koronáig, annak díja 52 korona. II. 41 koronától 80 koronáig, annak díja 74 korona. III. 81 koronától 120 koronáig, annak díja 102 korona. IV. 121 koronától 200 koronáig, annak díja 152 korona. V. 201 koronától 300 koronáig, annak díja 206 korona. VI. 301 koronától feljebb, annak díja 296 korona.

(*) Az Autonóm Katolikus Kör holnapi társadalmi és szociális előadását a katolikus bálra való tekintettel, a jövő vasárnapra halasztotta el.

(*) Felolvasás az ujságkészítésről. Az Országos Magyar Iskolaegyesület Munkásképző Intézményének holnapi szórakoztató délutánján Schulik Kálmán hírlapíró felolvasást tart az ujságkészítésről. Schulik felolvasásában az ujság műhelyéből sok érdekeset és színes epizódot visz a közönség elé.

A kolostor lakója.

Hogy él Szathmáry Gejza? — Látogatás a volt pécskai plébánosnál.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 4.

A pécskai plébániának egykor határtalan magyaros szivességgel marasztaló gazdájáról, Szathmáry Gejza plébánosról nem feledkeztek meg az ő régi jó cimborái, uri házában jókedvű vendégei. Az öreg urat, akit az utóbbi hónapok izgalmai erősen megviseltek, igen sokan keresik fel és látogatják meg abban a hangtalan, rideg klastromban, melynek egy igen szűk szobácskájára szolgál most otthonul neki a tágas pécskai parochia helyett. Mosolyogva, jókedvet mutatva fogadja most is vendégeit, elbeszélget arról a negyvenkét esztendőről, melyet oly szépen, oly harmonikusan, annyira emberien élt át — az egyház szolgálatában. Ma délután az Aradi Közlöny munkatársának látogatását fogadta az ősz lelkész, aki szinte gyermekie örömmel hallotta, hogy az aradiak nem feledkeztek meg róla és érdeklődésüknek akar a lap eleget tenni azzal, hogy egyik tudósítója révén hoz hirt a magányban élő, a külvilágtól elzárkózott régi jó ismerőstől.

A kolostorban.

Szegeden, a ferencrendiek kolostorának ideiglenes vendége az egykori pécskai plébános. A vasuti állomás közelében, a Mátyás király-téren emelkedik a régi, gót stílusban épült templom és a vele egybe tartozó zárda-épület. Szűk kapubejárataán át, egy keskeny falépcső vezet az első emeletre. A rengeteg épület-tömeget boltíves, rideg, lépéseket kísértetiesen visszhangzó folyosók osztják kereszt formájában több részre. A folyosók alacsonyok, fehérre meszelték és a bástyavastagságú falak alatt járva, önkéntelenül észbe jut az embernek a sóhajok hídja. A ferencrendi barátok, még néhány esztendővel a legnépszerűbb papirend az országban, ma már assisi Ferenc aszkézisének betűszerinti rabjai és ezért életmódjuk, a római főgenerális utasításai folytán, valósággal kínlódas. A lakásuk majdnem a fogság benyomását kelti. Egy-egy szobában több a barátságatlan ridegség, mint egy modern börtön villanyvilágítású cellájában. Szegeden a rend tagjai reggel öt órától este hét-nyolc óráig szakadatlanul munkában állanak. A rendház naphosszat üres, mert tagjai részint az iskolákban tanítanak, vagy egyéb lelkész teendőket végeznek. Negyvenkét iskolában látják el a hitoktatást s van olyan lelkész, aki negyven órát tanít hetenkint.

— Valósággal örömmel fogadtak körükbe a barátok, — mondotta Szathmáry — mert

bizony nagy szükség van itt reám. Öreg, törődött ember vagyok, tanítani már nem járhatok a gyermekek közé. Ha az ember negyvenkét esztendőig nem gyakorolja a katekizálást, most már nehezen szoknék bele. Annál inkább, mert vendég vagyok, aki az összes szükségleteit a saját pénzéből fedezi. Amíg ügyem befejeződik, addig itt maradok. Ha a püspök részéről megjön a döntés, elhagyom a kolostort és Budapestre költözöm. Ott élem le hátralévő napjaimat.

Panaszos hangok.

A pécskai plébános most már teljesen megnyugodott sorsában. Ugyanaz az elegáns mosolygó abbé ismét, aki Pécskán vidám lakmározás közepette el tudott mulattatni igen nagy társaságokat. Gondosan megberetvált arca, a szobalevegőtől sápadtabb.

— Keveset járok a levegőn, de csak azért, mert a járás nehezemre esik — mondotta. Régi bajom kinez. Ma is bent voltam a városban, egyet-mást vásároltam, de a járkálás teljesen kimerített.

— Itt szeretek ülni ebben az egyszerű butorzatú szobában. Nem olyan fényes mint a pécskai plébánia. Ezt még csak elviselném valahogy. Utóvégre fényezés nem éppen nélkülözhetetlen valami. Csak egy dolognak érzem kimondhatatlan hiányát. Az én életem fáradozásának legjobb gyümölcsét, az én gyönyörű könyvtáramat akarom még egyszer visszaszerezni. Enélkül elviselhetetlen az élet. Ötvenhatezer koronát költöttem könyvekre, melyeket néhány ezer koronaért vásárolt meg az aradi katolikus kör.

Ha az ügyem befejeződik, akkor kísérletet teszek könyvtár visszaszerzésére. Annyit akarok elérni, hogy a katolikus kör engedje át nekem használatra a könyvtárat, amíg élek. A vagyonom többi részét nem sajnálom. Az igaz, hogy százhetezerkoronaértküingóság van az egyház negyvenkétezer koronás követelésével szemben és még így elég tekintélyes összeget lehetne megmenteni. De én már nem törődöm ezekkel a dolgokkal. Lesz, ami lesz. Csak a könyveimért fáj a szívem. Nagy szükségem van rájuk. Most sokkal inkább, mint valaha.

A fájdalmas rezignáció tört ki az aggastyán szavaiból, aki egész életét úgy élte át, hogy tudomást sem vett annak kicsinyes és ugynevezett praktikus kérdéseiről. A maga lelki gyönyörűségére, a maga szellemi szükségleteire gondolt és mindent szépnek, jónak talált, került a nehézségeket, mert azok megrenthatják a lélek derűjét. Nobilis gondolkodású ember, aki papi hivatását — a saját szavai szerint — az egyház népszerűsítésében látta. Ezért élt úgy, hogy mindenki jól érezze magát az isten szolgájának közelében. Néhány pillanatra gyenge boru ült az agg plébános homlokára. Érezte, hogy ő vele valami nagy igazságtalanság történt.

A plébános munkája.

Egyszerre kihuzta asztalának fiókját.

— Lásd, itt van egész életemnek végső erőfeszítéssel is befejezendő célja.

Sűrűn teleirt „kutyanyelveket” vett ki reszkető kezzel az asztalfiókból.

— Ezért vásároltam a nagy könyvtárat, hogy ezt a művet megirhassam és befejezhessem.

Szép, gyöngy betűkkel tele rótt lapok bori-tékján ez volt olvasható:

Az Árpád-ház geneológiája.

Egy másikon:

A hun, avar és magyar mondakör.

Végül egy harmadikon:

Ügek halála.

— Különösen ez utóbbi nehéz téma foglalkoztat sokat. Almos apjának, Ügeknek sorsa telve van poézissal és én be akarom mutatni nemzetemnek, teljes történelmi megvilágításban a magyar hőskornak ezt az impozáns alakját, melyet írónk eddig elhanyagoltak. Különösen az lesz benne újszerű, hogy a pogány magyarok nyelvkincsének sok olyan elemét nyomoztam ki, amelyet a katolikus egyház is átvett és ma már senki sem tudja annak eredetét.

Mennyi zekben a munkákban a komoly történelmi érték és mennyi az, amit Szathmáry poetikus fantáziája fűzött a történelmi anyaghoz, azt majd a szaktudósok állapítják meg. Annyi azonban tény, hogy az a néhány részlet, melyet olvastunk, a hitregéknek bájosan naiv hangját oly szerencsésen találja el, hogy méltán várhatjuk kíváncsian a tanulmányok megjelenését.

— A pihenésen kívül még egy hasznom van, hogy itt vagyok ebben a kolostorban — folytatta érdekes előadását a plébános. — Egy gyönyörű költeményt fedeztem fel, melyet eddig a katolikus világ alig ismert. A ferencrendieknek tudniillik Jézus születés napjára van egy X. Benedek, majd másfél századdal később VIII. Bonifácus pápák által engedélyezett külön miséjük. Ennek keretében egy oly költői tökéleteségű himnusz énekelnek, melyhez fogható az egyházi irodalomban alig van. Ezt most hallottam először és hiteles kutforrások alapján megírom történetét és a szöveget magyarra fordítva kiadom az Egyházi Közlönyben. Ez most az én szórakozásom. Lapokat, sajnos, nem igen olvashatok. A rend szigorú szabályai majdnem tiltják is a politikai világi lapok olvasását és ide mindössze az Alkotmány jár. Ez pedig üres. Nem nekem való olvasmány. Este kerül a kezembe és elalszom mellette.

A politizáló egyház.

Kopogtatás hallatszott az ajtón. Egy franciskánus barát nyitott be.

— A házfőnök ur Szabadkára utazott temetésre és ezért ma korábbra hozom az ujságot — szólott az ajtó küszöbről — érdekes cikk van benne a szabadkőművesekről.

— Tessék csak letenni valahová — felelte Szathmáry — majd elolvasom. És kezével sokat mondóan legyintett.

A barát távozott.

— Akár el tudnám előre mondani, mit ír. Folyton egyhangnemből, unalomig mindig ugyanazt. Ismerem már a szavazárását is. Az én természetem nem veszi be a néppárti egyházat.

— És én ebből sohasem csináltam titkot — szólott, busan rázva érdekes fejét. Ez talán az én bajaimnak az oka is. Ha nem ilyen lennék, talán másképp végződött volna a dolog. A püspöknek egész nyíltan megírtam, hogy én már nem értem azt a modern adminisztrációt, mely ma egy olyan parochia vezetéséhez szükséges. Lett volna alkalomja bajok elkerüléséhez. Azt felelték, hogy példát kell statuálni. Igen, példát arra, hogy miként bűnhődik az a pap, a ki egyházában nem apostola a néppártnak. Én egész életemen át függetlenségi gondolkodású ember voltam és nem voltam arra kapható, hogy a néppártnak csináljak Pécskán propa-

gandát. *Tabajdy* főispán igen jó barátom volt és neki is megmondtam, hogy a szabadelvű párti jelölt mellé nem állok, mert politikai meggyőződésemmel ellenkezik. Ezért, bárhogy végződjen is ügyem én Pécskára többé vissza nem megyek, mert én soha életemben az egyházamban politizálni nem akartam és nem is fogok.

A múlt és a jövő.

— Azt hiszem, hogy erre az egynehány esztendőre találok majd magamnak való foglalkozást. Nehezen fog menni, azt már tapasztalathból tudom. Mikor láttam, hogy bajok vannak a parochiámon, eltávoztam Pécskáról. Elsősorban Budapestre mentem. Ott igen sok barátom és ismerősöm van. Természetesen mind roppantul érdeklődött a dolgom iránt és én, hogy kitérjek a mindennap megismétlődő hosszú elbeszélések, felvilágosítások elől, elutaztam Budapestről. Győrbe mentem. Ott van Benedek-rendű főgimnázium, tanítóképző és papnevelő-intézet; püspöki székhely. Azt gondoltam, hogy ott, anélkül, hogy valakinek kenyerére ellen kellene törnöm, kapok alkalmazást. *Széchenyi* Miklós gróf püspök és *Acsay* Ferenc gimnáziumi igazgató igen kegyesen fogadtak, vendégül láttak, de kijelentették, hogy minden állás be van töltve, kenyér a részemre nincs.

Pozsonyban jártam, hasonló szerencsével. Innen Bécsen át *Mölkbe* tértem. Ennek apátját, *Freivirthe*t ismertem még gyermekkorából. *Kisjenői* származású. Azonban az én szerencsétlenségemre néhány héttel előbb meghalt. Erről én nem tudtam semmit. *Mölkbe* Münchenbe kerültem és a bajorországi katolikus sajtóirodába kopogtattam be. A német nyelv tudásának olyan fokát követelték, hogy én ott állást nem vállalhattam. Tovább akartam utazni. Van azonban nekem Makón egy fogadott leányom, akit öt éves korától neveltem boldogult édesanyám intenciói szerint. Ez az egyetlen lény akivel leveleztem és aki azt írta, hogy olyan pénzeket követelnek rajta, melyeknek a létezéséről nem tudott. Elejét veendő az ő üldöztetésének, hazajöttem.

Az álláskeresés így majd a befejezés utánra marad.

Csunya esős idő volt odakünn. A zápor sűrűn csapdosta a kicsi szoba egyetlen ablakát és a kandalló tüzeit élesztgetve, majd cigaretta gyújtva, elgondolkodva, mély csöndben bámult maga elé a plébános.

— Oly nedves ez a szoba, — szakította meg a csendet — hogy lakásom egyetlen díszét nesseszeremet, naponta többször is meg kell törölgetnem. Ezt elvittem magammal mindenüvé, mert nagyon szeretem a tisztaságot és sehol oly pipere eszközök nincsenek, mint a milyenekhez az ember egyszer már hozzászokott. És szeretettel simította végig az ezüst veretű, monogramos hajkeféket, fogkeféket és parfümös üvegeket.

— Ezt a világi hiuságot azt hiszem megbocsátja nekem az istenem. Hisz a kulturához tartozik.

VÁROS ÉS MEGYE

Elhalasztott ülés. A városi jogügyi bizottságnak ma délután kellett volna az új lakbér-szabályrendeletet és a *Spitzer-hagyaték* letárgyalásáról szóló tiszti ügyészi jelentést tárgyalnia. A bizottság nem végzett érdemleges munkát. A lakbér-szabályrendelet időközben ugyanis annyi változáson ment át az albizottsági tárgyalások révén, hogy annak kinyomtatása vált szükségessé, amit a bizottság el is

rendelt. A *Spitzer-hagyatékra* vonatkozó iratokat pedig csak ma osztották ki *Rosenberg* Miksa dr. előadónak s így csak a legközelebbi ülésre készülhet el a referátum.

Aktuális rimek.

*

I. A bucsuzó Karnevál.

Egy harmadrangu fogadóbul
Hoztak előm egy névjegyet,
„Ha egy kis félórát szakíthat,
Hát látogasson meg kegyed.
Keressen föl, s interjuvoljon,
Csak ez a célom, semmi több,
Hiszen már ugyis elbucsuzom,
En, herceg Karnevál Fülöp.”

S átesve a fogadtatáson
A herceg így nyilatkozott:
„Az új népeink hadára
Fölöttébb rosez időt hozott.
A nép farsangra várt s helyette
Vad politizálást kapott;
Ugyan, miért sajnálta tőlem
Justh Gyula ezt a hónapot?”

Más esztendőn jöttömre vártak,
Dallal fogadtak utfelem;
Ma kiszorít a harci láрма,
Nincs, aki törődnék velem.
Nincs kedve senkinek mulatni,
A nőnem is politizál;
S jobban vonz egy pártértekezlet,
Mint bármelyik farsangi bál.

S ha jut néhány mulatság, ott is
Csupán a pártérdek vezet,
Jobbpárti lányt nem kér a táncos,
Ki balpárttal szövetkezett.
S Margit nem táncolhat Ödönnel,
Ha érte holtig is hevül,
Mert nincs vele egy véleményen
A választóreform felül.

Hogy ily módon elvette tőlem
Az exlex-zaj e pár hetet,
E térről vissza kell vonulnom,
S más kenyeret kereshetek.
S hogy minden ember a világon
A mandátumra aspirál,
— Valamely kicsi kerületben
Föllépked herceg Karnevál.

Ezt írja meg, — s ha programomról
Egy s mást akarna tudni még,
Nos: Nagy Gyurka a pártvezérem,
Nekem való egyéniség.
Egy pártból másik pártba táncol
S mindig más figurába fog, —
Az újabb *chassé-kroisé*-ig
A vizaviya maradok.”

II. Király-kuplé.

Rangját, a koronát s hatalmat
Irigyeli az úr, a nép,
Mivel minden jogeime hozzá:
Csak hogy király lett, nem egyéb.
Ő gyógyít be keserves érzést,
A mely a gomblyukakba' fáj,
S csinál bárót gabna-vezérből
Mivel király, király, király!

Emelhet államférfiukat
Is megbuktathat sorra ő,
Egyszerre érdekes személy lesz,
A ki az udvara jó.
S ki negyven percet áll előtte,
Arról regéket szeg a táj,
S finom mosolylyal elbocsátja,
Mivel király, király, király!

Ilyenkor, hogy ha dúl a válság
Egy s más komoly okok miatt,
Az audienciáknak sorja
A királynál sűrű divat.
Politikusok sok tanácsosai:
A király napja így telik,
S találgatja álmatlan ágyán
A legokosabb vaj melyik?
Hisz mind oly tetszetős előtte,
Van bennök lényeg, forma, báj,
Be könnyen választna belőlük,
Ne volna csak király, király!

S Khuent, Tiszát a kíváncsi
Ujságíró-had ostromol;
Az ő tanácsa lesz a győztes,
Az ő eszméje a komoly!
S a király meghallgatja mindet,
Királyoknál ez így dukál,
— De úgy tesz, a hogy néki tetszik,
Mivel király, király, király!

Robotos.

Gyermekszöktető arisztokraták.

Haisza több országon keresztül.

Távirati tudósítás.

Arad, február 5.

Bécsen keresztül bonyodalmas és különös gyermekszöktetés és családi viszály híre érkezik hozzánk. Egy grófi pár harca ez a gyermekükért, akit mindketten birni szerettek volna, habár különválnak egymástól. Előbb az apa szöktette meg egyetlen gyermekét, azután pedig a grófné diplomáciai cselfogás segítségével visszacserezte a gyermeket és azzal Amerikába vitorlázott.

A föltűnést keltő ügy részletei ezek:

Nagy feltűnést kelt a bécsi arisztokrata körökben a következő gyermekszöktetési ügy. *Gizitzky* József volt osztrák huszártiszt orosz alattvaló lett, mert oroszországi nagybátyjától óriási birtokot örökölt. Egy amerikai utazása alkalmával megismerkedett *Peterson* kisasszonnyal, kinek anyja többszörös milliomos és a chicagói „Times” kiadója. *Gizitzky* megszerette a leányt és rövid ismeretség után feleségül vette.

Az amerikai asszony azonban nem szívesen lakott Oroszországban. Hamarosan elhagyta urától. Elváltak és az asszony magával vitte kis gyermekét Párisba. Mivel tudta, hogy a gróf követni fogja, a gyermeket Londonban helyezte el. A gróf a gyermeket egy londoni varrónőnél felkutatta és Bécsbe szöktette. Amikor a grófné ezt megtudta, egy csomó detektívvél és ügyvéddel Bécsbe ment, hogy visszacserezze gyermekét. Igyekezete eredménytelen volt, mert az apa erősen őrizte a gyermeket.

Ekkor történt, hogy a grófot váratlanul Pétervárra hívták és ott előmutattak neki egy cári parancsot, hogy gyermekét azonnal adja ki az anyjának. *Gizitzky* erre engedelmesen Bécsbe sietett és ott átadta gyermekét. Mikor azonban Pétervárra visszament, megtudta, hogy a cári parancs csak felültetés és hamisítás volt, mert a cárnak az egész ügyről tudomása sem volt. Az asszony azonban ekkor már a kis gyermekkel együtt Amerikába hajózott.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetései osztály — 151

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután mérsékelt helyárrakkal: Erdősleány, operett. Este rendez helyárrakkal: Színeszvár, operett.

Hétfő: Asztalos Sándor emlékére diszeloadás. I. Arad hősei, költemény, elmondja: Keszler Ede. II. Rakóczi Ferenc fogság, színmű. (C bérlet.)

Kedd: Délután: Hamupipőke, regjáték. Este: Hajduk hadnagya, daljáték. Radányi Dezső a kecskeméti színház tagjának fellépésével. (A bérlet.)

Szerda: Madarász, operett. Radányi Dezső fellépésével. (B bérlet.) Csütörtök: Találkozás, színmű. (C bérlet.)

Péntek: A király, vígjáték. (A bérlet.)

Szombat: Pillangó kisasszony, opera. Dálnoky Viktor dr. az Operaház tagjának és Stojka Annuska az Operaház ösztöndíjas növendékének fellépésével. (B bérlet.)

Vasárnap: Délután: Mérsékelt helyárrakkal: Sári bíró, paraszt-komédia. Este: Bohémek, opera. Dálnoky Viktor dr. vendégfellépésével. (C bérlet.)

* Faust. A színház nagyhirű művésznője, Svárdström Valborg asszony ma Margaretát énekelte Gounod Faust-jában. Poétikusabb Margaretát elképzelni is lehetetlen. Ilyennek álmodhatta Goethe Faust ideálját és ilyen interpretációban csendülhettek meg a zeneköltő lelkeiben Margareta bűbajos dalai. A közönség elbűvölten hallgatta Svárdströmet és a felvonások után vége-hossza nem volt a lelkesült ünneplésnek. A nagy vendég mellett Ferrari és H. Fekete Aranka kivételével siralmasan festettek a többi szereplők. H. G.

* Cosma Lucia — a román királyi pár előtt. Néhány héttel ezelőtt a Tribuna házszentelési ünnepélyekor, a román nőegylet által rendezett hangversenyen mutatkozott be első ízben a nyilvánosság előtt mint opera-énekesnő Cosma Lucia urasszony. Cosma, a nagyszabású Albina vezérigazgatójának leánya. Cosma Lucia akkor tért vissza hosszabb párisi tartózkodásáról, ahol Marchesi Matild énektanárnőnél képezte briliáns hanganyagát. A szép hangú dilettáns-művésznő az aradi közönség előtt különösen Lammermoori Lucia nagy áriájának elénkeltésével keltett tetszést. Ez az ária ugyanis óriási iskolát és zenei tudást követel, ép ezért dilettánsok nem is igen mernek vállalkozni előadására. A román királyi pár meghívása folytán Cosma Lucia tegnap a bukaresti királyi palotában csillogtatta művészetét a királyi pár, a diplomáciai kar, katonai és polgári notabilitások jelenlétében. Cosma Lucia, Brahms, Grieg, Schubert, a román zeneszerzők közül pedig Dima és Bredeceanutól énekelt óriási tetszés mellett. A koncert befejezésével Carmen Sylva elsőnek sietett a művésznő üdvözlésére, akit a gratulációk egész tömegével halmoztak el. A bukaresti előkelő lapok mai számukban a legnagyobb elismerés és dicsőréttel emlékeznek meg Cosma Luciáról, akinek nagy művészi jövőt jósolnak. Cosma Lucia asszony, a bukaresti nagy Atheneumban szimfonikus koncertet fog adni.

* Nyilasy tárlat vernisságe-a ma volt nagyszámú közönség jelenlétében. Már az első nap számosan látogatták meg a tárlatot. Az első képet Winkler Miklós vette meg. A megvásárolt kép címe: A horgosi leány. A tárlat holnap s a következő napokon reggel 8-tól esti 8-ig van nyitva.

* Növendékek hangversenye. Unger Mór zenekonzervatóriumi igazgató növendékei, mint megemlítettük, február 13-án hangversenyt rendeznek. A hangverseny iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik a közönség körében. Jegyeket Weisz Leonál lehet váltani.

* Mendelssohn: Koncert e-moll, van többek között műsoron a február hó 18-án tartandó Ysaye-estélyen. Jegyek Klein zeneműkereskedésében kaphatók. Telefon szám 252.

* Romeo, mint tolvaj. A szerelmesek ötletségét már számtalan regényben, színdarabban megírták, de kevés kelt olyan ellenállhatatlan, humoros hatást, mint az Uránia-színház új műsorának egyik kedves mozgófényképe. Egy ifju, aki egy Harpagon leányát szereti, minden leánykérés alkalmával kosarat kap. A szerelmesek úgy segítenek magukon, hogy az imádó barátai betörést rendeznek az öreg uzsoránál. A legválságosabb percben érkezik a kérő, aki hősiessé elzavarja a veszedelmes betörőket. Ez a hőstett annyira megalapítja az apát, hogy áldását adja a szerelmesekre. A vasárnapi műsoron szerepel még a szenzációs érdekességű kép, mely Tolstoj grófot mutatja be otthonában. 241.

Az új pártalakulás.

A politika eseményei.

Távíratok tudósítás.

Arad, február 5.

A politikai helyzet előterében az új pártalakulás és a választások előkészítése állanak. Az új pártalakulás már a jövő héten meglesz és eddig is csupán Andrássy Gyula grótnak és az alkotmánypártnak vonakodásakésléltette az alakulást. Az újabb jelentések szerint mindeddig nem sikerült Andrássyt és pártját a létesítendő pártba belevonni. Andrássy állítólag azt ajánlotta Khuen-Hédervárynak, hogy mondjon le és engedje át helyét Tisza István grófnak, akit az ő pártja és a néppárt is inkább fog támogatni. Alig hihető, hogy a miniszterelnök követné e tanácsot, de mégis van remény arra, hogy az egyezés Khuen és Andrássy között létrejön. A miniszterelnök és hívei azonban akár létrejön ez az egyezés, akár nem, megalakítják az új pártot.

A politikai eseményekről — köztiük az új horvát bán kinevezéséről — itt következnek jelentéseink:

Az új párt előkészítése.

Az új pártalakulás ügyében ma is több tanácskozás volt. Tisza István gróf délelőtt 10 órakor meglátogatta Andrássy Gyula grófot, a kívül másfél óráig tanácskozott. Tisza után Zichy János gróf látogatta meg Andrássyt.

A tanácskozások eredményéről eddig különféle hírek terjedtek el. Az bizonyos, hogy az új párt meglesz, mindössze azt nem tudni — pedig a jövő eseményekre ez nagyfotossága, — hogy az alkotmánypárt milyen álláspontot foglal el. Tisza és Andrássy tanácskozása erre vonatkozott, de hír szerint még teljes eredményre nem vezetett. Beavatott politikai körökben úgy tudják, hogy a megegyezést a mandátumok kérdése és a választói reform dolgában fennálló ellentétek akadályozzák. Andrássy követeli az összes mostani alkotmánypárti mandátumokat, másrészt pedig a választói reformot olyan konzervatív alapokon kívánja megoldani, melyek közel járnak a plurális rendszerhez. Mindezekbe Khuen nem megy bele, mert akkor a régi szabadelvűeket idegenitené el magától.

Egy ma délután kiadott félhivatalos jelentés a pártalakulásról ezt mondja:

A pártalakulásra vonatkozólag eddig nem történt semmi pozitív intézkedés és nem is fog történni mindaddig, míg a folyamatban levő megbeszélések véget nem érnek. Számolni kell azzal, hogy a pártalakulás dolga már nem fog sokáig húzódni és a jövő hét második felében biztosan eldől.

Bajáról táviratozzák: Vojnits István báró

és Latinovics Pál volt főispánok ma délután Bajára érkeztek a szabadelvűpárt újjászervezése céljából.

A főispáni kinevezések.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök a mai délelőttöt a belügyminiszteriumban töltötte, ahol a főispánok lemondása és kinevezése dolgában tanácskozott a miniszterium vezető tanácsosaival.

Egyik fővárosi estilap erre vonatkozólag ezeket írja: Már a jövő héten több főispáni felmentés és új főispáni kinevezés fog a hivatalos lapban megjelenni. A főispánok nagy része a régi szabadelvű rezsim embereiből fog kikerülni. Mint értesülünk, több alkotmánypárti főispán is megtartja állását.

Az Omge és az új földmívelési miniszter.

Serényi Béla gróf földmívelési miniszter hivatalbalépése alkalmával leiratban üdvözlötte az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet és annak támogatását kérte. A miniszter leiratában elismeréssel szólt az Omge működéséről, majd ezeket írja:

— A multból merített tapasztalatok reményt nyújtanak arra, hogy aki becsületes törekvéssel tiszta szándékkal a magyar föld és földmívelő nép érdekeinek előre vitelén fáradozik, mindig számíthat az Omge önzetlen támogatására. Tölem telket mértékben kívánom működésem alatt bebizonyítani, hogy az őstermelést tartom Magyarország nemzeti és szociális fő erőforrásának.

Mivel az Omge igazgató választmánya márciusig nem tart ülést, Károlyi Mihály gróf elnök az egyesületi tanács elé terjesztette a miniszter leiratát, melyet a tanács tudomásul vett, átiratban jelentve a miniszternek, hogy leiratát örömmel fogadta és felajánlja közreműködését.

A főrendiház új elnöke.

Dessewffy Aurél gróf a főrendiháznak a házelnapolással szemben elfoglalt álláspontja miatt benyújtotta a királynak a főrendiház elnöki méltóságáról való lemondását. Dessewffy utódjául beavatottak Csáky Albin grófot emlegetik, aki már volt a főrendiház elnöke. Az új elnök kinevezésének publikálása azonban március 24-ike előtt nem fog megtörténni.

Az új horvát bán.

Félhivatalosan jelentik: Ő felsége a miniszterelnök előterjesztésére Tomasics Miklóst horvát banná nevezte ki. Rauch Pál báró felmentésére és Tomasics kinevezésére vonatkozó kézirat a hivatalos lap keddi számában fog megjelenni. Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök a hétfőn megtartandó feleketésre Bécsbe utazik és ez alkalommal a király előtt is meg fog jelenni, hogy az általános politikai helyzetről is beszámoljon.

A pártkörökből.

A politikai pártkörök ma meglehetősen üresek voltak. A Justh-pártban Holló Lajos kijelentette, hogy a vidékről érkező hírek szerint a pártnak az új választásoknál nagy győzelemre van kilátása. Megjelent a pártban Batthyány Pál gróf, az iglói képviselőjelölt és kijelentette, hogy győzelmét biztosra veszi, dacára annak az erőlködésnek, melyet Hieronymiek kifejtének. Holnap különben mindkét jelölt elutazik Iglóra. Hieronymit számos volt szabadelvűpárti képviselő, Batthyányt Justh és Kossuth-párti képviselők kísérik Iglóra. A választás igen küzdelmes lesz.

A KATOLIKUS-BÁL.

★

Karnevál öfensége meglehetősen zárhatja le az aradi farsangról szóló főkönyvét. Az utolsó előtti elit-mulatság, a Fehér Kereszt-ben tartott katolikus-bál, a legteljesebb koronája, csillogó ékköve volt az eddigi bálaknak és estélyeknek. Méreteiben impozáns, nagyszabású, közönségében előkelő s ha a jókedvet és vidámságot hozzászámítjuk, kibontakozik előttünk teljes sikerében és pompájában a katolikus-bál.

A toalettekről külön kell szólnunk. Páris, Bécs, Budapest és Arad szabóműhelyei vetélykedtek ma a bálteremben a dekoltált, ragyogó toaletteknek izléses kiállításában, színpompájában. A terem az elképzelhető legszebb színvegyülést, kaleidoszkopszerű tarka képet mutatott. Selymek, csipkék, batistok, tüll, mousselin és egyéb toalettek suhogásába belevegyültek a drága diszítések, az arany és ezüsttel áttört tunikák, fodrok, szalagok. Az asszonyok és leányok szeméi tüzeltek csak szebben a sok csillogó ékszerrel, pedig a brillians kollokerek, fejdíszek, függők ugyancsak pazarul oikáztak a osillárok alatt. A fodrászok is remekeltek a fésüléseknél. Az idei szép hajviselőt, a turban frizura, gyönyörűen érvényesült a szalag fejdíszekkel.

A főbejáratnál szemben délszaki növényekkel díszített emelvény és külön széksor állott a védnőknők részére, akik közül pompás toalettekben ott láttuk: ifju Kintzig Jánosnét, Baross Boriskát, Boros Vidánét, Habereger Györgynét, özvegy Hauser Károlynét, Kintzig Gézanét, Králitz Lajosnét, Lukácsy Lajosnét, Medveczky Zsigmondnét, ifju Nachtnébel Ödönét, Reicher Károlynét, Sármezey Endrénét, Steiner Ferencnét, Szalay Antalnét, Szathmáry Mihálnét, Vásárhelyi Józsefnét, Vásárhelyi Lászlónét, Woraffka Tivadarnét, Wüsztner Henriknét és másokat.

Fél tíz óra felé már zsibongott a terem. A frakkos fiatatság tömege már alig tudott elhelyezkedni a terem közepén, katonatiszti uniformisok és papi talárok is tarkították a táncosok csoportját.

Valamivel fél tíz óra előtt zendített rá Gyurkovics bandája az első csárdásra és megindult jókedvben, kedélyesen a mulatság.

A táncrend a következő volt:

Szünóra előtt:	Szünóra után:
Csárdás.	Csárdás.
Keringő.	Keringő.
I. Négyes.	III. Négyes.
Csárdás.	Lengyelke.
II. Négyes.	Csárdás.

A mulatságon a rendezőség feljegyzése szerint a következők vettek részt:

Notabilitások: Urbán Péter, Kintzig János, Varjassy Lajos, Varjassy Árpád, Bánhidy Antal báró, Róka József, Kristyóri János, Woraffka Tivadar ezredes, Cselkó Árpád, Hármory László dr., Burián János, Lakatos Ottó dr., Vásárhelyi László, Vásárhelyi József, Sármezey Endre, Abray Lajos, Nachtnébel Ödön stb.

Urasszonyok: Bogdánffy Béláné, Verzar Mártonné, dr. Nagy Orbánné, Medveczky Zsigmondné, Gersy Józsefné, Illésy Zoltánné, Lukácsy Lajosné, Hermann Gyuláné, Vásárhelyi Józsefné, Matusek Mártonné, Vásárhelyi Lászlóné, dr. Hunyady Józsefné, Hendl Józsefné, Almásy Pálné, Kállay Gyuláné, Póhm Jánosné, Szigethy Elekné, Kömüves Józsefné, Steiner Ferencné, dr. Hermann I. Károlyné, dr. Graur Viktorné, Varjassy Árpádné, Kristyóri Sándorné, Kintzig Jánosné, dr. Králitz Lajosné, Wüsztner Henrikné, Michelbauer Lajosné, Brunner Béláné, Hopp Károlyné, Sármezey Endréné, Abray Lajosné, Burger Ferencné, Horváth Imréné, Nachtnébel Ödöné, Omaszta Gyuláné (B.-Csaba), Komlóssy Sándorné, Jakó

Sándorné, Cselkó Árpádné, Szalay Antalné, Szathmáry Mihálné, Lukácsy Miklósné, dr. Lengyel Sándorné, Woraffka Tivadarné, Ottovay Józsefné, Wally Györgyné, Farkas Sándorné, Boros Vidáné, özv. Hauser Károlyné, Somogyi Ágostonné, Meisztrovics Jánosné, Kristyóri Jánosné, Fehér Józsefné, Szacsavay Béjáné, Zoltay Mátyásné, özv. Erdőffy Ferencné, Farkas Sándorné.

Urleányok: Kállay Dalma, Kömüves Margit, Hendl Jusztin, Hermann Hella, Richter Anna, Pfeiffer Emmi, Vásárhelyi Lilli, Hoffbauer Elma, Monti nővérek, Meisztrovics nővérek, Szathmáry Király Andi, Woraffka nővérek, Probst Böske, Medveczky Cica, Abray Gizi, Wüsztner Emma, Somogyi Giza, Reicher Pape, Eleméry Margit, Horváth Irénke, Nachtnébel Erzsike, Ulrich Ilonka, Cselkó Gizike, Szalay Ilonka, Szathmáry Sata, Boros Zelma, Grünwald Mariska, Burger Rózsika, Rosmanith Aliz, Fehér Irén, Szacsavay Aliz, Kovács Annuska.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Csutak Károly sajtópörei. A múlt évben a legtöbb fővárosi lap megírta Csutak Károly aradi temetkezési vállalkozóról, hogy egy Mayer nevű cinkografussal értékpapírokat akart hamisítani és hogy Mayer följelentésére Aradon letartóztatták. Később megírták, hogy szabadlábra helyezték Csutakot, de azután ismét megindították ellene az eljárást. Csutak sajtópört indított a lapok ellen. Mára volt kitűzve az ügy tárgyalása a budapesti törvényszéken, mivel azonban a panaszos Csutak nem jelent meg, a bíróság megszüntette az eljárást.

§ A Haverda-pör tárgyalása. Szegedről táviratozzák: Az itteni törvényszék, mint esküdt-bíróság hétfőn reggel 9 órakor kezdte el a Haverda-pör tárgyalását. A három vádlottat vasárnap kísérik át a csillagbörtönből az ügyészség fogházába.

§ Pörnyertes a város. A vízvezetési társaság — mint azt többször megírtuk — a megváltási szerződés értelmezése miatt prejudiciális pert indított a város ellen. Az aradi királyi törvényszék a társaságot elutasította keresetével és a perkiöltségek viselésére utasította. Ugyanígy ítélte a nagyváradi királyi tábla is. A királyi Kuria is foglalkozott az ügygel és helybenhagyta a két alsóbb fórum ítéletét, a perkiöltségeket pedig 8870 koronában állapította meg.

§ Tolvaj urasági inas. A világosi báró Bohus-féle kastélyban volt mint inas alkalmazva a 21 éves Bogány Béla. A múlt hó 11-én ott halt a kastélyban Apfel Leon soborsini mérnök, aki valami hivatalos ügyben járt a bárónál. Apfel, amint este lefeküdt, a párnája alá tette 840 koronát tartalmazó erszényét s azt reggel ott felejtette. A társát Bogány Béla inas találta meg, de nem tett erről jelentést, hanem ellopta a társát és megszökött. Az aradi királyi törvényszék ma tárgyalta a bűnügyet, de ítélethozatalra nem került a sor, mert a bíróság előbb be akarja szerezni a már többször büntetett vádlott előéletére vonatkozó iratokat.

§ A város bikája. Néhány héttel ezelőtt megírtuk, hogy Aradváros ingó vagyon jogtalan rongálása címén feljelentést adott be Szimulor György és Bercesényi Illés bikaápolók ellen a miatt, mert a város egyik bikáját, „Vendelt” agyonkínézták. Zih József büntetőjárásbíró ma felmentette a vádlottakat, mert a panaszt nem találta beigazoltnak. Reicher Károly városi főügyész a bíróság ítélete ellen felebbezést jelentett be.

§ Elített tolvajok. Hanka Károly és Friedmann Armin iparossegédek társultak közös lopásokra. Aradon az elmúlt év őszén dolgoztak és pedig elég sikeresen, mert Friedmann hat helyen, Hanka pedig három helyen lopott kisebb nagyobb értéket képviselő tárgyakat. Az ügyészség vádja folytán ma tárgyalta az ügyet az aradi törvényszék. A vádlottakat, — akik nem tagadták a lopást — a bíróság 7-7 havi börtönbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

POLITIKAI TRÉFÁK.

★

— Fővárosi levél. —

(Az éhes miniszterelnök.) Khuen-Héderváry grófot a mult szombati bécsi útjára egész sorreg újságíró kísérte el. A miniszterelnök ehhez a nagy suitehez néhány hete hozzá van szokva s meg kell adni, hogy igen közlékeny és loyális a nehéz hírszolgálatot teljesítő sajtóval szemben. Szombaton különösen fontos napja volt Khuennek. Akkor dőlt el a királyi kézirat sorsa. Héderváry reggel hat órakor már talpon volt és pongyolában fogadott néhány újságíró. Nyolc órakor reggelizett és kilenc órakor az uralkodó előtt állt. Háromnegyed kettő volt délután, amikor visszatért a Magyar Házba. Itt persze kérdésekkel ostromolták meg az újságírók. Khuen rövid nyilatkozatot tett, majd sietve el akart távozni. A riportereket azonban nem elégítette ki az óvatos nyilatkozat, mindent akartak tudni s egyszerűen útját állották a távozó miniszterelnöknek.

— De uraim, az Istenért — szölt riadt mosollyal a gróf — engedjenek. Kora reggel óta nem ettem. Éhes vagyok.

— Kegyelmes ur — mondta egy jól táplált újságíró — mi majd eszünk ön helyett is, de nyilatkozni már csak Excellenciának kell.

— No ami azt illeti, enni is ettek már mások helyettem és nyilatkoztak is az én nevemben, amihez nekem édeskevény közöm volt.

Ezen a mondáson egy fiatal politikai riporter kacagott lehangosabban, ugyanaz, aki nemrég koholt intervjut csinált Khuen-Héderváryval.

★

(A Halley-üstökös meg a választás.) Az egyik függetlenségi pártkörben egy ismert csillagász a Halley-üstököséről beszélt s persze megnyugtatta a félénkebbeket, hogy nem megy olyan könnyen az a világpusztulás.

— De ha mégis!... — vetette közbe egy képviselő. Mi lesz akkor a mandátumunkkal, a választásba beleölt pénzünkkel?

— Sohse aggódj, — vigasztalta a másik. A Kuria vis majornak fogja kimondani a világpusztulást.

★

(Burokban.) Nevet nem lehet említeni. Uri társaságban egy hirtelen megtollasodott poliákusról beszélgetnek, aki természetesen nincsen je en. Mikor elmondogatták, hogyan szerezte az állását, a vagyonát, valaki felsóhajtott:

— Hja, ez az ember burokban születet.

— És burokban fog meghalni.

★

(Fogadások.) Nem amerikai méreteken ugyan, de tekintélyes summák forognak a levegőben minálunk is így választások előtt. Különösen képviselők fogadnak egymással győzelmeikre és bukásukra. Az egyik arra, hogy a kormánynak abszolút többsége lesz, a másik, hogy a Justh-párt megtartja mandátumait, a harmadik, hogy Kossuthéknak több kerülete lesz és kötések történnek egyes kerületekre, bizonyos nevekre is. Kállay Tamás többféleképp is fogadott. Szmracsányi Györggyel arra, hogy nyolcvannál, Hencz Károlylyal meg arra, hogy száznál több Justh-pártit választanak meg.

— Tíz üveg pezsgőben, hogy nem lesz! — mondta Hencz.

— Én csak készpénzben fogadok, mert nem iszom.

— Maradjunk csak a pezsgő, vagy egy arany cigarettatárca mellett.

— Nezd kérlek, mégis jobban esik választások után vagy ezer korona. Tudod, olyankor jönnek a kerültekből a ki nem fizetett bankett-számlák.

HIREK.

Az autobus vállalat deficitje.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 5.

Ma délután tartott ülést az autobus vállalat felügyelő-bizottsága Lócs Rezső gazdasági tanácsnok elnöklésével. Szathmáry Károly gépüzem igazgató bemutatta az 1909. üzleti év eredményét feltüntető jelentést, a leltárt és a mérleget. A bizottság, mely már több ízben foglalkozott a jelentéssel és csak leltár készítés céljából adta vissza az igazgatónak, tudomásul vette, hogy a sztrájk és a garázs hiányos be rendezése következtében 7500 korona deficitel végződött a múlt év. A 125 ezer korona bevétellel szemben 132750 korona kiadás szerepel. Az autobusnak körülbelül egy millió kétszázezer utasa volt.

Ez a szám azonban a jövő évben emelkedni fog. Október 28-ától, a 12 filléres jegyek életbe lépté napjától ugyanis havonta tizenkétezer utassal több használta a gépkocsikat, mint az előző időszakban és a szaporulat szem előtt tartásával legalább egy millió négyszázezer utasra számíthat a forgalom. A jövő esztendőre ezek alapján körülbelül 28 ezer korona tiszta haszonra számít a bizottság. Ezt a számítást arra is alapítja, hogy az üzemeltetések már most is tetemesen redukálódtak. A kocsi kilométerenként előírt 53 fillér helyett 48-7 fillérrel fedezte az üzem a költségeket. Az új garázsban azonban a mai rezszi-költségeknek legalább ötven százalékos csökkenése várható szakférfiak véleménye szerint, mert igen sok munkaerő takarítható meg.

A bizottság igen kedvezőnek látja a vállalat jövőjét az új garázs létesítése által és azt hiszi, hogy rövid időn belül kocsiszaporításról (?) kell gondoskodni. A gépkocsikat esütőtökön már a Westinghouse-gyárból indítják és itt fogják azokat ezentul gondozni is. A munkaszemélyzet a gyárigazgató fegyelmi hatósága alá lesz helyezve. Az átköltözködés három nap alatt fejeződik be. A felügyelő bizottság azt javasolja, hogy a közgyűlés vegye tudomásul a kimutatásokat és jelentéseket.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint a hó 6-án az időjárás: enyhe, délen elvélve csapadék.

— Meghívás. Van szerencsém Arad szab. kir. városnak az aradi függ. és 48-as párthoz (Justh-párt) tartozó t. törvényhatósági bizottsági tagjait f. é. február hó 8-án d. u. 5 órára a városháza tanácstermében tartandó értekezletre meghívni. Tárgy: a Khuen-kormány átiratával szemben megteendő indítvány megszövegezése. Müller Károly az aradi függ. és 48-as párt elnöke.

— A mérnökök és az aradi új indóház. Az Aradi Közlöny a napokban közölte Schór Lajos főmérnök cikkét, amelyben nagy szakértelemmel mutatta ki, hogy az aradi új indóház rossz helyre kerülne, ha oda építenék, ahova tervezik. A Mérnök- és Építész-Egylet válaszmánya ma este ülést tartott Sármezev Endre elnöklésével. Schór főmérnök ismertette az indóház ügyét. Az egyesület válaszmánya elhatározta, átír Arad város törvényhatóságához és megkéri, intézzen fölterjesztést Hieronymi Károly kereskedelmi miniszterhez az új indóház terveinek megváltoztatása végett. Ezzel lehetővé tennék azt, hogy a pályaudvar területe megváltozik a célszerűségi követelményekhez mérten.

— Aradiak Tisza Kálmán szobrára. Vörös Henrik aradi földbirtokos ma 50 koronát küldött az Aradi Közlönyhöz a következő sorok kíséretében: „Tisza Kálmán szobrára eddig nem adakoztam. A Függetlenség mai vezércikke folytán pótolom mulasztásomat. Mellékelek 50 koronát és kérem szíveskedjék azt Az Ujság című budapesti laphoz juttatni. Tisztelettel Vörös Henrik.”

Hegyi Albert nagykereskedő 20 koronát küldött lapunkhoz Tisza Kálmán szobrára. Az összegeket rendeltetési helyére juttatjuk.

— Az utcai harc emléke. Az emberszív hálás kegyeletének legszebb megnyilatkozásával ünnepli meg Aradváros közönsége — az Asztalos Sándor társaság vezetése alatt — Arad hőseinek önfeláldozó halálát, melylyel Aradot 1849-ben megmentették a pusztulástól. Az Asztalos Sándor társaság a nagy ünnepségekre a következő programot állította össze:

Február 7-én este kivilágítják a vértanuk szobrát. Ugyancsak akkor, esti fél 8 órakor az aradi Nemzeti Színházban ünnepi előadás lesz. Szinre kerül: „II. Rákóczi Ferenc fogsága.” Az előadás előtt Keszler Ede színművész elszavalja Matyó Sándor alkalmi ódáját. Február 8-án délelőtt 9 órakor gyásztisztviszletet a Minoriták templomában. A társaság tagjai és a közönség menetté alakulnak és zeneszó mellett kivonulnak az ó-temetőbe a hősök sírjához. 1. Alkalmi dal. Énekli az áll. tanítók-intézet tanulói ifjúsága. 2. Február 8. — Arad hősei — költemény. Irta: Matyó Sándor. Szavalja: Balázs Géza tanár. 3. Ünnepi beszéd. Elmondja a társaság diszelnöke: Szondy János tanár. 4. Hymnusz. Énekli zenekísérettel a közönség. Ezzel egyidejűleg az „Asztalos Sándor Társaság” f. évi február 8-án este fél 8 órakor a Nagy Lajos-féle „Vadászkürt”-vendéglő külön termében rendes évi közgyűlést tart.

— A Kuria a nemzeti ellentállás ellen. Budapestről jelenti tudósítónk: Nagy József dr. Maros-Torda vármegye volt alispánja és Erődi József volt főjegyző ellen annak idején Andrássy Gyula gróf volt belügyminiszter hivatali engedetlenség miatt pert indított a marosvásárhelyi törvényszék előtt. A törvényszék nagyobb pénzbüntetéssel sújtotta a tisztviselőket. A királyi tábla megsemmisítette az első foku ítéletet és a vádlottakat felmentette. A Kuria ma foglalkozott az ügygyel és a koronaügyész büncselekmény hiányában elejtette a vádat. Ezt azzal indokolta, hogy az újabban kialakult vélemény szerint tisztviselőket a nemzeti ellentállásból kifolyólag üldözni nem lehet.

— A trónörökös ellen. A Bécsben megjelenő Zeit szerint Bécs egyik kerületében, a Landstrasse ban, a lakosság körében nagy az izgatottság a trónörökösnek egy bérleti ügylete miatt. A trónörökös ugyanis, ebben a kerületben levő telkeit bérbe adta egy belga automobil-társaságnak, mely 300 automobil részére garage-t akar ott építeni. A lakosság tiltakozni akar ez ellen, mert ha ott ilyen nagy garage-t építenek, nagymennyiségű benzinkészletet is helyeznek el egyuttal, amely tűzbiztonsági szempontból felette veszélyes.

— Bányászserencsétlenség. Brádról jelenti tudósítónk: Péntek délután szerencsétlenség történt a cebei kőszénbányában. Sipos Lázár bányamunkás nem tudni mi okból, behajolt az akna szájába, éppen akkor, amidőn a kosár megindult. Nem volt már ideje visszaugrani, mert a kosár elkapta a fejét és azt leszakította. Az abrudbányai főbányabiztos kiszállott megvizsgálni, hogy kit terhel a felelősség.

— A cseregyermek. A régi magyar világban divatos volt az, hogy a magyar Alföldről a gyerekeket elküldötték a német vidékekre német szóra, onnan pedig a németajku gyerekeket magyar szóra lehozták a magyar részre. Ez a csere kettős célt szolgált. Először is a gyerekek megtanultak magyarul és németül, másodsor pedig bizonyos kapcsolatot létesített az egyes családok között. Ugy látszik, ez a divatjait mult szokás ismét életre kel — Franciaországban. Ott létesült egy egyesület, amelynek címe: „Gyermekek és fiatalok nemzetközi kicserélő egylete”. Hogy ez az egyesület több akar lenni, mint amely csak azt a célt szolgálja, hogy a serdülő fiatalság nyelvismeretét gyarapítsa, mutatja az a körülmény, hogy a francia közoktatásügyi miniszterium és 35 kereskedelmi kamara pénzbeli támogatásban részesíti. Még inkább igazolja ezt a feltevést az a körülmény, hogy az egyesület elnöke Pierre Baudin, a német barátságáról ismert senator; tiszteletbeli elnöke pedig d'Estournelles de Constant, az ismert békebarát, aki a belga Beernaert-el az idei Nobel-alapítvány békédíjában osztozkodott. Az egyesület alapításának első évében csak 23 gyermeket cserélt ki; a múlt évben azonban ez a szám már 444-re emelkedett. Ezek közül Franciaországból Németországba 148 gyermeket küldtek ki és pedig 114-et a szünidők tartamára, 34-et pedig az egész évre. A német szülők 95 fiu és 53 leánygyermeket küldtek Franciaországba. A többi országokkal már nem ily élénk az összeköttetés, de azért meg van. Az ügyek lebonyolítását a központi iroda intézi. (Société d'échange international des enfants et des jeunes gens, Paris 36. Boulevard Magenta.) Aki gyermeket akar cserére küldeni vagy kapni, az ír a bizottsághoz, amely aztán kérdőíveket küld az illető családhoz, amelyben a gyermekre vonatkozó összes adatok befoglaltatnak. Megjegyzendő, hogy a kérdőívek adatait az iskolaigazgatóknak kell láttamozni és igazolni. Ha azután a központi iroda megkapja a kérdőíveket, akkor az ajánlkozók között keres egy megfelelőt. Az iroda azután a családok között közvetíti az érintkezést és elősegíti a gyermekek kicserélésének eshetőségét. Az eredmény, amelyet az egyesület eddigi működésével elért, a várakozást messze fölülmulja. Már maga az is nagy eredmény, hogy az idegen környezetbe került gyermek hamarosan megtanulja az ottani nyelvet. De még nagyobb az eredmény kulturális jelentősége. És ez a második az egyesületnek, ha be nem is vallott, de főbb célja. A cseregyermek által ugyanis az idegen szülők között barátságos kapocs létesül, az egyes családok közeledése pedig letöri a sovinizmus rideg, merev bástyáit. Az egyesület tehát a gyermekek által az örök béke eszméjét szolgálja. Az egyes országok érzik is ennek a mozgalomnak a jelentőségét. Ugy Angolország, mint Németország követik a francia példát és a francia egyesületnek fiókegyleteit a legmesszebbmenő partfogásukkal támogatják.

— Öngyilkos joghallgató. Temesvárról jelentik: Linszter Mátyás tizenkilenc éves kolozsvári joghallgató mostanában szülei körében, Margitfalván töltötte idejét. A vig kedélyű fiatal ember a napokban több barátjával átmulatott egy éjszakát és hangos szóval tért haza. Másnap ezért a bátyja megdorgálta. A fiatal jogász annyira szívére vette az intelmet, hogy még aznap elvitte bátyja pisztolyát és egy óvatlan pillanatban mellbelőtte magát. A golyó átjárta a tüdőt és életveszélyes sebet ütött. A szerencsétlen embert beszállították a temesvári kórházba, ahol a halállal vívódik.

— **Aktió a szegedi egyetemért.** Szegedről táviratozzák: Ma este fényes bált rendeztek a szegedi Tisza-szálló összes termeiben a Szegeden létesítendő egyetem érdekében. Temesvárról, Makóról, Zomborról, Bajáról, Ujvidékről és Panaszváról a jogász világnak számos előkelősége jelent meg a mulatságon. A bál előtt a jogász ifjuság gyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy országos akciót fognak indítani a Szegeden létesítendő egyetem érdekében.

— **A fősvény Loubet.** Párisban nagymértékben folyik az árvízkarosultak részére a gyűjtés s az adományok épp oly módon szaporodnak, mint amilyen nagymértékű volt a veszedelem. Teljesen ismeretlen személyek ezer, sőt egy névtelen ember ötvenezer frankot adományozott a karosultaknak. Maga Fallières elnök 20 ezer frankkal segítette a szerencsétleneket. Annál kinosabban érinti a párisiakat, hogy Loubet, a francia köztársaság volt elnöke 200, (mond kettőszáz) frankkal lépett az adakozók közé. A párisi lapok napról-napra heves támadást intéznek az ex-elnök ellen és némely újságok „piszok fráternek” nevezik. A *Gaulois* című lap bebizonyítja, hogy Loubet dúsgazdag ember és kilenc évi elnökösködése alatt csupán fizetés fejében 9 millió 400 ezer frankot szíjelt ki szeretett hazájából. Más lapok Loubet takarékoságát Franciaország szégyenfoltjának nevezik és azt mondják, hogy ez egy sötét pont abban a ragyogó jótékonykodásban, amelyet Páris most gyakorol.

— **György herceg adósságai.** Belgrádból táviratozzák: A legutóbbi minisztertanácsban több kérdés között szóba került a volt trónörökös adósságainak kifizetése is. Hír szerint elhatározták, hogy a kétszáz ezer koronán felüli adósságot az állampénztárból fizetik ki és azonkívül a hercegnek nagyobb pénzösszeget bocsátanak rendelkezésére. Ebből az következik, hogy a kormány még mindig gondol arra, hogy Györgyöt külföldre küldi. Annak idején ugyanis a herceg kijelentette, hogy elhagyja Szerbiát, ha kifizetik adósságait és nagyobb összeget adnak neki.

— **Az iglói küldöttség balesete.** Miskolcra táviratozzák: Az iglói küldöttséget, mely tudvalevőleg tegnap Hieronymi Károly grófnak ajánlotta fel az iglói mandátumot, hazafelé utaztában baleset érte. A küldöttség külön kocsija Miskolc előtt kisiklott. Az utasok rémülődözve szaladgáltak össze-vissza, de az ijedségen kívül semmi baja nem történt.

— **Városi jéggyár.** Varjassy Lajos polgármester a tanács ma tartott ülésén bejelentette, hogy a szerdai közgyűlésnek előterjesztést tesz egy városi jéggyár létesítésé iránt és hogy a kérdés tanulmányozása céljából Virágh Lajos főmérnököt Budapestre küldötte. A gyáralapítás költségeinek fedezésére azt a harmincezer koronát akarja felhasználni, mely az államsegélyből a tisztviselők fizetékieségítése után fennmarad. A polgármester a mészárosokkal és hentesekkel tárgyal, akik kötelezik magukat, hogy jégszükségletüket a városi jéggyárban fedezik.

Az alábbi meghívó közlésére kértek föl bennünket: Az aradi összes mészáros- és hentesiparosokat a jégkérdés megoldásának megbeszélésére holnap, vasárnap délután négy órára a Vadászúti vendéglő nagytermébe értekezletre hívom meg. Tisztelettel Glück Károly, elnök.

— **Családi tragédia.** Párisból táviratozzák: Estrom orosz forradalmár özvegyét és 14 éves fiát tegnap lakásukon felakasztva találták. A rendőrség megállapította, hogy öngyilkosság történt, de okai még kiderítetlenek.

— **Foglalás a török főrendiház elnökénél.** Konstantinápolyból táviratozzák: A szenátus elnöke, Said pasa és a pénzügyminiszter, Dschavid bej között humeros viszály keletkezett. A kormány tudniillik 12 ezer márkájával tartozik az elnöknek fizetése fejében és ezért beszüntette az adója fizetését. Azt kívánta, hogy adóját számítsák be a kormány tartozásába, de a bíróság adófizetésre kötelezte az elnököt. Tegnap megjelent a végrehajtó az elnök palotájában és mindent lepecsételt. Többek között a vasuti szalonkocsiját is. Said pasa egy napi halasztást kért, amit azonban nem kapott meg, mert a végrehajtónak szigorú parancsa volt a pénzügyminisztertől, hogy erőlyesen járjon el. Az elnök tegnap a szenátus nyílt ülésén tiltakozott a pénzügyminiszter eljárása ellen és felolvasta az ügyre vonatkozó összes iratokat. A főrendiház kitűnően mulatott az elnök keserűségén.

— **A szökés párosan.** Szegedről írják: Érdekes jelenet játszódott le pénteken este a rókusi állomáson. A rendőrök elcsíptek egy elegáns fiatalembert s egy bájos, fiatal lányt, akik Szabadkáról szöktek meg, mert a szülői ellenkezés miatt nem lehettek egymáséi. Pénteken este egy megrémült férfinag szökött a rókusi állomás főnökiségét.

— **Halló! Én N. szabadkai földbirtokos vagyok.** A szabadkai vonat pár perc múlva fog berobogni a rókusi állomásra. *Ezzel a vonattal utazik a lányom, akit egy fiatalember szöktetett meg.* Kérem a lányt föltartóztatni, én a legközelebbi vonattal megérkezem.

Az állomásfőnök az apa kérelmét közölte a rendőrséggel, mire a rendőrök akciába léptek. Alig robogott be a vonat, fölszálltak a másodosztályú kocsikba. Az egyik fülkében csakugyan megtalálták a szerelmes párt, egy egészen fiatal legénykét s egy még fiatalabb, alig 16 éves, de föltűnően fejlett s csinos lányt. A szerelmesek, akik *bérelt szakasban utaztak*, ijedten rebbentek szét a rendőrök láttára. Mindjárt tudták, hányadán áll a dolog s nem is ellenkeztek, amikor a rendőrök őrizet alá vették a lánykát, a fiatalembert pedig igazolásra szökötték föl. A legközelebbi szabadkai vonattal tényleg megérkezett az aggódó apa, de a fiatal ur nem találta föltétlenül szükségesnek a vele való találkozást. Mielőtt még a vonat berobogott volna, érzékeny bacsut vett a sirdogáló lánytól és sietve távozott a közelségből. Az apa a lányt visszavitte Szabadkára. Eddig tart az érdekes történet, amelynek bizonyára a folytatása is elég érdekes lesz.

— **Mulatság, amely három napig tart.** A régi magyar nemesi mulatságok emléke újult meg szerda óta az ősi debreceni Arany-Bika disztermében. Három napig pazar fényben ragyogott a diszterem, ahol öt vármegye előkelőségének aranyifjusága adott egymásnak találkozót egy olyan nagystilű mulatság keretében, amilyen mulatság — a jelen volt öreg urak legőszintébb kijelentése szerint — az utolsó husz évben nem volt Debrecenben. A *„Nem házasodunk meg soha!”* asztaltársaság rendezte ezt az igazán monstre bált, mely szerdán délután kezdődött s a pénteken délelőtti órákban nyert befejezést. A Bika disztermét valószínűleg tündérkertté alakították át erre az alkalomra. Gyönyörű drapériákkal s virággal bőkezűen díszítették. A szigorúan zártkörű mulatságon csak a meghívottak vehettek részt. A mulatság szerdán délután 3 órakor kezdődött, a mikor a Bika földszinti éttermében diné volt. Az előkelő társaság 6 óráig maradt együtt, majd este 9 órakor találkoztak ismét a diszteremben. Itt táncmulatság volt, amely a legjobb hangulatban *csütörtökön délelőtt 9 óráig* tartott. Csütörtökön délután 3 órakor ismét dinére gyűltek össze a társaság tagjai a Bika disztermébe s diné után este 7 óráig folytatták a táncot. Csütörtökön este 10 órakor estebéd volt a diszteremben s utána morzsabál, ami pénteken délelőtt ért véget.

— **„Mélyen leszállított árak” nem iparkihágás.** A fővárosi és vidéki üzletek kirakataiban gyakran látni „mélyen leszállított”, „karácsonyi vásár” és hasonló fölírásokat. A fővárosi elsőfoku iparhatóság egy kereskedőt ilyen felírások alkalmazásáért pénzbüntetésre ítélte. A főbellezés alapján a kereskedelemügyi miniszter megvizsgáltatta az ügyet és kimondotta, hogy az első és másodfoku iparhatóság ítélete nem törvényes s ezért megsemmisítette s a kereskedőt az iparkihágás vádjától fölmentette. Az indoklás szerint a kereskedő az ilyen, karácsonykor szokásos felírásokkal nem károsítja meg a versenytársakat s nem ingerel tömeges vásárlásokra.

— **A kölcsönkért fényűzés.** Aradon a múlt esztendőben — mint akkor meg is írtuk — egy toalett-kölcsönzés miatt pör támadt. A Winternitz-cégtől egy urhölgy azzal az ürügygyel kérte haza egy pompás toalettet, hogy a férjének akarja megmutatni. Az urnő aztán ebben a ruhában lefotografáltatta magát s ezt a képet a fényképész kirakataiban meglátta a Winternitz-cég főnöke. Ezért pört indított a hölgy ellen a kosztüm ára miatt. Az urnőknek ez a furcsa szokása nemcsak az európai, de az amerikai nagyobb városokban is ismeretes. Ott is gyakran megtörténik, hogy a kölcsönkért kosztümöket a hölgyek valamely előkelő bálon használják és másnap ezzel a megjegyzéssel küldik vissza:

— Nem kell a ruha. Nem tetszik a férjemnek.

Az amerikai nagyobb városokban, de különösen Chikágóban a nagykereskedők megállapodtak abban, hogy minden megtekintésre hazaküldött ruhán föltűnő jegyet alkalmaznak ezzel a szöveggel: „Ezt a ruhát nem vesszük vissza, csak ha a jegy rajta van. A szörmekereskedők leplombálják az árut. Legutóbb elhatározták, hogy nagyobb mulatságokon női detektívek által figyeltetik meg ama hölgyeket, akik megtekintésre kértek haza ruhát. A detektív másnap jelentést tesz a cégnek, hogy milyen kosztümben jelent meg az illető hölgy. A kereskedő ebből megtudja, hogy a „megtekintésre” kért ruhában volt-e a mulatságon az urnő?

— **Rosenberg Sándor dr. portréja.** Az aradi izraelita hitközség megbizta Balla Frigyes kiváló festőművészt, hogy néhai Rosenberg Sándor dr. főrabbi arcképét fesse meg a közgyűlési terem számára. A kiváló festőművész néhány nap előtt elkészült festményével, amelyet az izraelita hitközség legközelebbi közgyűlésén fognak ünnepélyesen leleplezni. Az arckép, amely Balla Frigyes jeles művészetét dicséri, Lengyel Lőrinc butorkereskedő kirakataiban látható.

— **A diva orrocskája.** Bouqueraud mademoiselle, a párisi „Moulin Rouge” csinos divája huszonegyezer franknyi kártérítési pört akasztott Lang nevű volt barátjának a nyakába, mert a föltékenykedő monsieur az öklével a művésznő „klasszikus” orrocskáját „szlávossá” módosította. A bíróság most hozott ítéletet és Lang urat testisértés miatt elmarasztalta háromszáz frank pénzbírság meg ezeröttszáz frank kártérítés erejéig. Az ítélet egyik félnek sincsen kedvére. Az elítélt elégedetlenkedik, mivel azért a kis tettlegességért az ezernyolcszáz frankot sokallja. A panaszosnő meg azt panaszolja, hogy az érzéketlen, udvariatlan bíró nem tudja értékelni a különbséget a klasszikus, egyenesvonalu és a szláv, hajlott színésznő-orr között. Remélhetően nem lesz ok a hajlott orr arra, hogy a diva kicsöppenjen a „Moulin Rouge” közönségének kegyéből, annál is inkább, mert ezen a mont-martrei színpadon mély décolletage-ával kelt föltűnést és nem azzal, hogy az orrocskáját mutogatja.

— **Házasság.** Tenner Lajos, az aradi Széchenyi gőzmalom igazgatója vasárnap délnél vezeti oltárhoz Schwartz Erzsikét, Schwartz Zsigmond szép és bájos leányát. Az esküvőre a Kossuth-asztaltársaság tagjai fölvonulnak. Fél 12 órakor gyülekeznek a Láng-kávéházban.

— **Szélhámos detektívek.** Szegeden a minapán két szélhámos tűnt föl, akik detektívek gyanánt toppantak be egyes lakásokba, házkutatást tartanak — és lopnak. Így köszöntöttek be Hoher Béla szegedi asztaloshoz is, akinek csak a felesége volt otthon.

— Titkos rendőrök vagyunk és házkutatást tartunk — mondták.

Szegedi lapok úgy írják meg, hogy Hoher Béláné megijedt a „hivatalos közegek” erélyes hangjától, de azok megnyugtatták, hogy nem nagy dologról van szó. Annyi az egész, hogy a férje ellen följelentést tettek a rendőrségen, hogy a szegedi famunkások szabadszervezetének pénztárából jogtalan kifizetést eszközölt. A félrevezetett asszony a szélhámosoknak kinyitotta a szekrényeket, amelyekből kihánytak azok mindent, de miután értékesebb tárgyat nem találtak, folytatták tovább a házkutatást. Az asztalfiókra került a sor, melyben a famunkások szabadszervezetének pénztárcsontjai voltak és egyik könyvben 95 korona készpénz. Ez már kellett az áldetektíveknek. Hogy gyanút ne ébresszenek, nemcsak a pénzt vitték el, hanem a könyveket is. Később került haza Hoher, aki, mikor értesült a történetről, fölment a rendőrségre érdeklődni a dolog felől. Ott aztán kiderült a szélhámoskodás.

— **Házvétel.** A Batthyány-utcában lévő és Rab Ákos tulajdonában volt kétemeletes palotát ma nyilvános árverés után Velcsov Géza dr. ügyvéd vásárolta meg 132 ezer koronáért. Az árverést a Nagyszombati Hitelbank tüztette ki.

— **A „fekete kéz”** Vásárhelyen. Egyik hódmezővásárhelyi lap írja: Vásárhelyen ismét felütötte a fejét a rettegett banda, a fekete kéz-társaság. Ezelőtt három évvel jelentkezett legelőször a fekete kéz. Özvegy Hódi Mártonné Nagy Sándor-utcai lakos kapott egy levelet, nemsokára férje halála után. Azt írta benne a fekete kéz, hogy 8 nap alatt irassa át a vagyonát a Hódi-családra, mert máskülönben elevenen nyuzzák meg. Persze, az átírásból nem lett semmi, de a fekete kéz se működött. Három évig azután pinent a társaság. Most újra feltámadt. Egy oldalkosári gazdára vetette ki hálóját. A gazda tegnapelőtt reggel egy levelet lát a kapun bedobva. A neve volt a címem, felette egy fekete kéz. A levél így szól:

„Vén szatyor! Ne rémülj meg, midőn ezen ismeretlen sorokat olvasod. A fekete kéz vagyon bitorlók elleni szakosztálya legutóbbi ülésében kimondta, hogy vagyonedért megbírságot. Mivel nem vagy egészen kötnivaló, csak ezer koronába szabta meg a bírságot. Ezt a pénzt tedd borítékba és helyezd a házad előtti villanykaró tövibe, kis földdel letakarva. Vén viziló! Azután ne okoskodj, se rendőr kézre ne kísérel meg adni e levelet, mert vége az életednek. Ha a pénz nem lesz a tetthe-lyen, nem élsz 48 órát. Családodat kiirtjuk s téged utoljára elevenen nyuzzunk meg. A házadat felperzsöljük. Hát kell ez néked? Ott legyen a pénz, ezt vedd a kabakodba. Figyelmeztettünk a jelünkre, az akasztófára, a hová való vagy, vén szatyor.”

— **Fojtogató gonosztevő.** Makóról jelentik: Veszedelmes embert fogott el a makói rendőrség ma Konti István személyében. Konti nemrég szabadult ki a börtönből, hol egy makói ügyvédnél elkövetett nagyobb csalás miatt ült. Most egy barátjától 800 koronát kért kölcsön és mikor visszaadta a pénzt neki, nyugtát kért tőle. Barátja asztalhoz ült, hogy a nyugtát megírja, mire Konti hátulról ráugrott és fojtogatni kezdte. Barátja elkéülve, eszméletlenül a földre esett és Konti azt hívén, hogy barátja meghalt, kirabolta. Ismerősök találták meg az elalélt embert a lakásban; hosszasan élesztgetés után magához tért és elmondta Konti merényletét. A rendőrségen Kontit feljelentették, mely a lelketlen embert letartóztatta.

— **Adományok.** Varga András árvái javára befolyt adományok: Weinberger Ferenc Arad 3 K., Ottovay Halmágyesucs 2 K., özv. Kállay Lászlóné Pankota 180 K., Imrey Margit Mikalaka 1 K., Czako Gáborné Mikalaka 1 K., Szabó Györgyné Mikalaka 1 K., Balogh Zoltán Mikalaka 2 K., Fekete Tamás Mradna 2 K., Schlanger János Mradna 370 K., Kaufmann Sándor Arad 5 K., Domány József Arad 2 K., W. J. Szentmárton 2 K. Összesen 2650 K. Fogadják a szerencsétlenek nevében hálás köszönetemet. Szentleányfalva, 1910. február 4. Antalffy Dezsőné.

— **A gyomorrontás** rem egyéb, mint egy hosszabb ideig tartó gyomorhurut kezdete, melyet valami étrendi hiba idézett elő. — Az ilyen, az egész egészséget aláásó megbetegedéstől úgy lehet a leggyorsabban megszabadulni, ha naponként reggelizés előtt $\frac{1}{2}$ pohár természetes Ferenc József keserűvizet iszunk. Ezen világhírű ásványvizünk gazdag sótartalmával megerősítés nélkül tisztítja a gyomrot és ez által elejét veszi a baj továbbfejlődésének. Bevásárlásnál kérjünk határozottan „Ferenc József keserűvizet”, nehogy valamely gyenge forrás vizét kapjuk. 251

— **Jószívek.** A szegénytanulók konyhájában a jövő héten Hegedűs Lászlóné és Geller Izidorné urnők ügyeletesek.

— **Birtokcsere.** Az aradi törvényszék telek-önnyvi hivatalában az elmúlt héten a következő birtokváltásokat jelentették be: Ifj. Kristófy János eladja az aradi 5006. számú tjkvben felvett Rákóczi-utca 23. számú házat 72.000 koronáért Kosmínszky Károly és nejének. — Kabdebó Vilma és Mária eladják az aradi 172. számú tjkvben felvett Kazinczy-utca 2. számú házat 32.100 koronáért Heitz Nándor dr. és nejének. — Gyuróki András és neje eladják az aradi 7541. számú tjkvben felvett Mikolai Bertalan-utca 1. számú házat 2900 koronáért Nagy Mihály és nejének. — Fodor István és neje eladják az aradi 2177. számú tjkvben felvett Miklós-utca 15. számú házat 2140 koronáért Blagi György és nejének. — Mossóty István elad az aradi 7370. számú tjkvben felvett ház-telekekből 300 □-ölet 975 koronáért Szőlősy Lajos és nejének. — Ruhm-Róth Zsófia és Ruhm Odón eladják az aradi 652. számú tjkvben felvett Választó-utca 33. számú házat 6400 koronáért Schimek Józsnának.

— **Születések, halálozások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban február 5-én a következő születéseket és halálozásokat jelentették be és házasságot kötöttek: Született: Tátrai Tamás géplakatosnak Gusztáv nevű fia, Boka Sándor szabónak András nevű fia. Meghalt: Csinta Tódor 50 éves napszámos, özv. Fodor Jánosné 74 éves napszámosné. Házasságot kötött: Rajmüller Imre Kovács Katalinnal.

— **Kossak** csász. és kir. udv. és kamara fényképész műterme. Weitzer János-utca 3. sz. Telefon 657. 261

— Az izr. népkonyha részére az elmúlt héten a következő adományok érkeztek be: Glück Károlyné, Kuttu Gyuláné, Jellinek Henrik, N. N. 10—10 kor., Weinberger János 5 kor., Steinberger Ignác 10 kiló rizst, mely szíves adományokért hálás köszönetét fejezi ki az elnökség. A védasszonyi tisztet a jövő héten Deutsch Arthurné, Holländer Ignácné, Lócs Rezsóné és Lengyel Manóné urasszonyok töltik be.

— **Epilepsziában** (nehézkór) szenvedő betegek nagy érdeke fűződik azon nevezetes eseményhez, hogy a lezajlott nemzetközi orvos kongresszus az epilepszia gyógyítására nemzetközi Ligát alkotott, melynek középpontja Budapest. A betegeket azonban az érdekelheti legjobban, hogy az a gyógy-mód jelenti a legnagyobb haladást, melyet Szabó B. Sándor dr. Budapest, Nagykorona utca 18. sz. honosított meg s mely gyógymód minden beteg-nek rendelkezésére áll, ha e speciálista orvoshoz fordul. 6919

— **Szabó féle pármal ibolya szappan** a szappanok ideálja. Rendkívül kellemes illata s bőrpuhító üdítő hatása olyan, hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Ha igazán finom szappannal akar mosdani, felesleges, hogy drága külföldi szappant vegyen. Egy darab 70 fill., 3 drb. 2 kor. Készíti Szabó Béla pipere-szappangyáros Miskolcon. Kapható Aradon Vojtek és Weisz, Hánzu Nesztör és Hegedűs Gyula cégeknél. 268

— **Uri hölgyközönség szíves figyelmét** felhívjuk a Kelemen-féle legideálisabb Mágnes-crém szappan, puder és kézfinomítóra, mely Kelemen gyógyszerésznél Berzova, továbbá Aradon Vojtek és Weisz uraknál kaphatók. 271

— **Lapunk mai számában** közzétett Németh Jánosné varró- és szabászati iskolájára hívjuk fel igen t. n. olvasóink b. figyelmét. Oly előkelő, finom ízléssel kiállított toilették készülnek műtermében, hogy méltán megérdemli az urihölgyek érdeklődését és pártfogását. 913

— **Francia likörök** legbiztosabb készítésére, — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 279

MULATSÁGOK.

Jegyző-bál Kisjenőn.

*

(Telefontudósítás.) Ma szombaton este a kisjenői Kaszinó összes termeiben fényesen sikerült mulatságot rendeztek a kisjenői járás jegyzői, akik minden esztendőben buzgólkodnak azon, hogy báljuk kitűnő sikerű legyen. Az estélyen a járásnak — kevés kivétellel — összes jegyzői megjelentek a helybeli és környékbeli intelligenciával együtt.

A megjelent hölgyek névsora a következő: Asszonyok: Csukay Gyuláné, Édes Elemérné, Beyer Györgyné, Bokor Sándorné, Zachariás Ernőné, Tabajdi Sándorné, dr. Hubay Pálné, Koltay Kornélné, Schmidt Elekne, Kulik Dezsőné, Tabajdi Károlyné, Kovács Miklósné, Braun Fülöpne, dr. Popovics Györgyné, Hollósi Kálmánné, Spitz Simonné, Nusser Edéné, Doroghy Lajosné (Arad), Ujhelyi Sándorné, Zachariás Dezsőné, Messer Lipótné, Váli Lajosné, Geiringer Jenőné, Beck Mórné, Mózes Sándorné, Magyar Vilmosné, Madarász Gézáné, Marek Béláné, Fodor Gézáné, özv. Hissingerné, Barna Elemérné, Bibó Sámuelné.

Leányok: Eleméry Ilonka, Zachariás Lenke, Tribus Adrien, Tabajdi Márta, Marsieu Ella, Gilli Ilonka, Gilli Hedvig, Mann Lenke, Wolfhandel Annuska, Kósa Mariska, Tabajdi Lenke, Tabajdi Juliska, Kulik Ilonka, Zachariás Teruska, Mike

Smocking, frak, jaquet és
szalon öltönyök
készen és mérték szerint
kifogástalan kivitelben.

NEUMANN M. ARAD

cs. és kir. udv. szállító
FÉRFI-, FIU- ÉS LEÁNYKA RUHA-
TELEPE.

Irén, Szöllősy Irén, Beck nővérek, Messer Piroska, Aszalay Lenke, Iritz Erzsike (Makó).

(=) A IV. kerületi Barabás Béla-asztaltársaság ma a „Fekete bárány”-ban kitűnően sikerült mulatságot rendezett. Megjelentek: Aszszonyok: D. Szabó Mihályné, Vannay Károlyné, Füzesi Miklósné, Staufer Károlyné, Nyári Józsefné, Joó Andrásné, Schmidtfall Antalné, Hoits Lajosné, Fábian Sándorné, Bogdán Gyuláné, Knizse Ignácné, Mergel Mihályné, Kuszalik Józsefné, Dombi Jánosné, Tóth Gáborné, Schlesinger Lajosné, Beke Mihályné, Horváth Györgyné, Dobrosi Károlyné, Dengelegi Ferencné, Zombori Józsefné, Szabolcsy Gyuláné. — Leányok: D. Szabó Terike, Stauffer Annus, Füzesi Bözsike, Dobrosi Irma, Tóth Eszti.

(=) Mérnök-táncestély. Az aradi mérnök és építész egyesület az idén is megtartja szokásos, jó hírnevű zártkörű táncestélyét, mely e hó 19-én a Központi szálloda termében fog lezajlani. Családiass jelleget kölcsönöz az estélynek az a körülmény, hogy a rendezőség meghívókat nem küld szét és azon az egyetli tagok családjai és általuk bevezetett vendégek vesznek részt. Az estély — az előjelekből ítélve — kitűnően fog sikerülni.

(=) A tea-délután számadása. Az Aradi Polgári Jótékony Nőegylet a következőkben számolja el a febr. hó 2-án tartott tea-délután bevételét: Felülfizetni szívesek voltak: Névtelen 100, Gutzjahr Mihály és neje 30, Steiner Ferenc és neje 22, Széchenyi Kázmérné 20, özv. Purgly Lajosné 17, Halmay Andorné 10, Mikolay Lajos és neje 10, Szilágyi Gyuláné 10, Weiler Rezsóné 10, özv. Boros Bécsné 10, Dániel Endre 10, Lőcs Rezső és neje 10, idős Purgly János 10, Weisz Alfréd Budapest 10, özv. Hauser Károlyné 7, Urbán Ivánné 7, Heinrich Sándorné 7, Hoffmann Antal 7, gróf Bréda Viktorné 7, Robitsch Gusztávné 6, dr. Priegl Istvánné 5, Török Ferenc dr. 5, özv. Sváb Pálné 5, May János 5, Justh Gyuláné 5, özv. Kabdebó Béláné 5, Glatz Antalné 4, Fábian Lajosné 4, Urbán Peter 4, Purgly Emil 4, Purgly János 4, Avarffy Imréné 4, Kintzig Jánosné 4, özv. Hudetz Ferencné 2, Lukács Gyuláné 2, Réthy Viktor 2, Kneffel Lajos 2 koronát. Összes bevétel 1183 korona, kiadás 437 korona és 72 fillér, az estély tiszta jövedelme tehát: 745 korona 28 fillér, az első tea-délután tiszta jövedelme 605 korona, így a két alkalommal begyűlt 1350 korona 28 fillér. Ez alkalommal hálás köszönetet nyilvánítja az egyesület az ó kedves és állandó közönségének, mely ezuttal is megjelenésével és nagylelkű adományaival a délutánok erkölcsi és anyagi sikerét előmozdítani szíves volt. Továbbá a sajtónak az ügy lelkes felkarolásáért, Bokor Alajos, Weber Ágoston és Keresztes Arzénak a pénztári teendőik körüli segédkezésért, Richter Jánosnak a sorsolás körüli fáradozásáért, az aradi villamosági részvénytársaság igazgatóságának a világitás díjtalan átengedéseért, Szabó Albertnek az edények kölcsönadásáért, Bloch H.-nak a nyomtatványok díjtalan adományozásáért, végül mindazon kereskedőknek, kik a sorsolási tárgyakat kedvezményesen áron szállítani szívesek voltak. Arad, 1910. febr. 5. Özv. Purgly Lajosné fővédasszony, Darányi Jánosné titkár.

(=) A Török-asztaltársaság ma este a városligeti vendéglőben jól sikerült estélyt rendezett, amelyen megjelentek a következők: Bokán Piri, Bernót Etuska, Béres nővérek, Oláh nővérek, Barcza Ilonka, Szabó nővérek, Juhász Margit, Erdei Ilonka, Zászló nővérek, Csabai Róza, Pelyo Jánosné, Baraj Annus, Merfi Lujzácska, Robinek nővérek, Biró Rózsika, Nagy Ilonka, Kaufman Manci.

(=) Az Aradvárosi Társaskör e hó 8-án este 8 órakor tartja kabaré-előadásával egybekötött zártkörű táncmulatságát.

(=) Atléta bál Aradon. Szépnek ígérkező bál rendez az aradi „Toldi Athletikai Klub” 1910. február hó 26-án a Fehér Kereszt disztermében. Akik tévedésből meghívót nem kaptak, úgy szíveskedjenek Goldstein Izorhoz (Bauer és Társa cég) Asztalos Sándor-utca 1. szám címüket leadni.

TARKASÁGOK.

★

(A Kis cukros.) Ez a címe annak a bájos és nem is frivol francia bohózatnak, amelyet a napokban adtak elő Budapesten a Vígyszínházban. Még mielőtt a darabot nem ismerték, mindenki azt hitte, hogy ez is olyan „disznokdó” francia darab, mint például a Teknősbéka. Sok lipótvárosi leány, akik a páholy háttérében szokták a frivol előadásokat végignézni, most hiába könyörgött a papájának, hogy vigye el a Kis cukros bemutatójához.

A premiéren nem jelenhetsz meg — harsogták a szigorú papák — mert nem tudom, micsoda nagy malacságokat fognak ott a művész urak produkálni.

Egy bájos fiatal leányka azonban nem hiába könyörgött az apjának. Ő ugyanis még soha nem volt ugynevezett nagyon vaskos szindarabban, pedig már 16 éves. Néhány nap múlva lesz a születésnapja és a gazdag papája megkérdezte tőle:

— Na kicsikém, milyen ékszert vegyek neked a születésnapodra?

— Nem kell ékszer, — mondta a kisasszony — e helyett inkább a Kis cukros premiérjére akarok elmenni. Azt adjátok most nekem születés napi ajándékkul.

Eleinte tiltakozott a család, azután elhatározták, hogy elviszik a 16 éves hölgyecskét a bemutató előadásra. A páholyban úgy helyezkedtek el, hogy legelől ült a mama és az apa, mögöttük a fiuk s leghátul az izgalomtól kipirult leányka.

Az első felvonás után az apa boldogan konstata, hogy a Kis cukros nagyon kedves darab, mert a szereplők nem mennek tovább a csóknál és még csak nyitott ágy sincs a színpadon.

— Hadd üljön ő ide a hátunk mögé, — mondta az apa a leányra mutatva.

A második felvonás után is azt tapasztalták, hogy a Kis cukros egészen ártatlan darab.

— Hadd üljön a leányom ide előre mellém, — mondta a lipótvárosi apa és boldogan nézte a darab hatását leánya arccsokáján. Azt gondolta, hogy a kisasszony is olyan örömmel figyeli a szindarabot, mint ő. Amikor véget ért az előadás, a leány hazafelé menet pityeregve mondta:

— Ez nem érvényes. A Vígyszínház engem becsapott.

És a kis leány keservesen pityergett, mert végignézte a leányoknak való szindarabot.

★

(Tehát nős.) A tisztviselő bíróság elé volt idézve valami ügyben tanúnak. A bíró az általános kérdések során a többek közt kérdezi:

— Nős, vagy nőlen?

Nem szól erre a tisztviselő semmit, csak nagyot sóhaj. Erre a bíró mosolyogva szól a jegyzőnek:

— Irja kérem, hogy nős.

(Az ügyvédvizsgáló-bizottság előtt.) Igen alaposan készült jelölt ül az ügyvédvizsgáló-bizottság előtt. Nagy a meglepődés a tudománya iránt, de az elnök még egy kérdést tesz föl.

— Mondja meg uraságod, ha egy magyar mágnes elmenne uraságodhoz azzal, hogy ő a birtokából hitbizományt akar csinálni s önt annak keresztülvitelével, mint ügyvédet megbízná, mit csinálna akkor uraságod?

— A leghatározottabban lebeszelném erről a szándékáról.

Kanyaró után

a legkomolyabb betegségeknek biztosan elejét veszi a SCOTT-féle EMULSIÓ. Az egészség gyors visszaszerzése meglepi mindazokat, akik először tesznek kísérletet a

57417

SCOTT-féle EMULSIÓ-val!

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük ügye lembe venni.

A SCOTT-féle Emulsió csakis annak köszönheti nagy hírnevét, hogy összes alkatrészeiben fenn tartja legnagyobb fokú tisztaságát. Nagyon megfelelő az elkényeztetett inynek és a meggyengült emésztésnek.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

TANÜGY.

(—) A főgimnáziumi önképzőkör ünnepélye. Az aradi kir. főgimnázium Petőfi Önképzőköre február 12-én, szombaton délután öt órakor ünnepélyt rendez. Az érdekesnek ígérkező ünnepély programja a következő: 1. Elnöki megnyitó, Koszó János VIII. o. t. 2. Mendelssohn trió. D-moll, Westmann A. V. o. t., Forbáth J. VIII. o. t., Bock B. VIII. o. t. 3. „Egyet-mást az új magyar líráról” (felolvasás), Szegő Sándor VIII. o. t. 4. Hubay: Zephir, Berger Károly VII. o. t. Zongorán kíséri: Unger Mór zenetanár. 5. Ady: Vén diák üdvözlője (szavalt), Siebig Béla VIII. o. t. 6. „A városi ember lírikusa” (felolvasás), Villányi István VIII. o. t. 7. Haendel: Largó. Az ifjusági zenekar; vezeti: Forbáth József VIII. o. t. Belépő-díj az ünnepélyre, mely a liceum disztermében lesz, ülőhely 1 korona, állóhely 50 fillér.

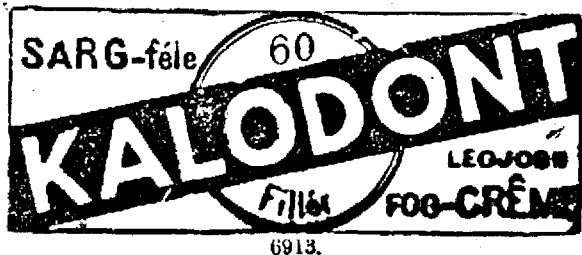
SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Dr. F. B. Bern. Sajnálattalunkra nem közölhetjük. Az ilyen természetű cikkeket csak akkor közölhetjük, ha kizárólag nekünk küldi be.

1390. számú előfizető. Az aradi rendőrbíró-ság úgy ítélte, hogy lehet végeztetni.

Nagy alkalmi vásár!
Bárki meggyőződést szerezhet arról, hogy csakis
Kilényi C. és Társa
kék golyóhoz címzett áruházában
Józseffőherceg-ut 11. szám alatt

szerezheti be legelőnyösebben mindennemű női ruhaszövet, barchet, vászon, kész fehérnemű és trickó áru szükségletét.
Gyermekjáték félárban.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

Az enyhe tél és a termés.

Keller Iván nyilatkozata.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 5.

Az ideai abnormálisan enyhe tél mindinkább ráirányítja a közönség érdeklődését a mezőgazdasági viszonyokra. A gyakori meleg esőzések, a hónap majdnem teljes hiánya sokfelé pesszimistikus véleményeket terjeszt és a közönség jó része attól tart, hogy a rendellenes időjárásnak később súlyos következményei lehetnek.

Érdekesnek tartottuk ezért az ideai termés-kilátásokról és általában az időjárás mezőgazdasági hatásairól egy szakember véleményét meghallgatni. Keller Iván, az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület ügyvezető titkárja kérdéseinkre a következő felvilágosítással szolgált:

— A rendellenes téli időjárás nem ártott az őszi vetésnek, sőt igen kedvező hatással volt annak fejlődésére. A meleg esős idő pótolta a hótakarót és úgy az őszi buza, mint az őszi rozs megerősödve buján fejlődik és szép termést ígér. Ebből természetesen még nem lehet következtetni arra, hogy tényleg milyen lesz az ideai termés, mert ezt teljesen a későbbi időjárás fogja meghatározni. Annyi bizonyos, hogy egész vidékünkön kielégítőek az őszi vetések és csak néhol van nyoma a harseni légy pusztításainak. Ez némely helyen, ahol a vetés korai volt, már ősszel fellépett. De ettől eltekintve, ha az időjárás továbbra is kedvező lesz, igen szép termésre van kilátás.

— Az enyhe, esős tél hatása leginkább a gazdasági munkálatoknál volt érezhető. A különféle gazdasági munkálatok, földmunkák, trágyázás, az időjárás és a talaj nedves állapota miatt elmaradtak. A gazdák nem bírták betrágyáztatni az előirányzott területet, nem lehetett dolgoztatni és így ha most korán bemennénk a tavaszba, a sürgős tavaszi munkák miatt a térről elmaradt munkálatokra, főleg a trágyázásra csak jövőre kerülne sor. Elmaradt a téli szántásnak egy része is, ami pedig a tavaszi munkálatokra hatással van.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, február 5.

Amerika $\frac{1}{2}$ -el olcsóbb. Kínálat és vételkedv korlátolt, 10,000 mm. változatlan.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli ártár	2 órai ártár
Tengeri 1910. májusra	6.64—6.65	6.63—6.64
Buza 1910. áprilisra	14.19—14.20	14.17—14.18
Zab 1910. áprilisra	7.55—7.56	7.53—7.54
Rozs 1910. áprilisra	9.63—9.64	9.61—9.62

Buza 1910. októberre 11.92—11.93 11.92—11.93
Buza 1910. májusra 13.93—13.94 13.89—13.90
Rozs 1910. októberre 8.91—8.92 8.90—8.91

Zárul 5 órakor.

Oestrák hitelrészvény — — — — 673 —
Magyar hitelrészvény — — — — 817.25
Államvasút — — — — 756. —
Városi villamos vasúti részvény — — — — 334. —

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1910. február 5.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos új	13.60—13.70
76 " " " " " " " "	13.70—13.80
77 " " " " " " " "	13.80—13.90
78 " " " " " " " "	13.90—14.00

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos új... ..	13.50—13.60
Rozs új... ..	9.10—9.20
Árpa új	6.40—6.50
Zab új	6.80—6.90
Tengeri régi	5.80—5.85

Budapest kőbányai sertéskereskedelem.

— Február 5. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül súlyban ——— fillérig; közép páronként 400—400 kilogrammig rjedő súlyban ——— fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül súlyban 158—60 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 158—160 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 160—164 fillérig.

Sertéselésztszám: február hó 1. napján volt készlet 21371 darab, február 2. napján felhajtott 778 darab, febr. 2. napján elszállított 323 darab, február 4. napjára maradt készletben: 21777 darab.

A hízott sertés üzlet irányzata csendes.

Felelős szerkesztő:

BOLGÁR LAJOS.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1910. évi február hó 6-án:

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor mérsékelt helyárakkal:

Az erdészleány.

Operette 3 felvonásban. Írta: B. Buchbinder. Zenéjét szer-zette: G. Jarnó. Fordította: Révész Ferenc. A verseket Országfi Bertalan.

SZEMÉLYEK:

II-ik József	Delly Lajos.	Rautern, lovag Szabó L.
Gróf Loeben	Polgár S.	Földessy
Gróf Sternfeld	Ditrői Mór.	Boda Ferenc.
Josefine	Kun Iren.	Lange, erdész Várnay Jenő.
Othegraven	Benkőné.	Krisztina
Gróf Kolonitzki	Gerő János.	Szigethy I.
		Walzer
		Leővey Leó.
		Mika
		H. Fekete A.

Kezdeté délután 3 és fél órakor.

Este 8 órakor, rendes helyárakkal

B) bérlet.

B) bérlet.

Színészvér.

Operette 3 felvonásban. Írták: Stein Leó és Lindau Károly. Fordította: Mérei Adol'. Zenéjét szerzette: Eysler O.

SZEMÉLYEK:

Blank Tóbiás	Polgár S.	Ladányi Nelli	Dióssy Nusi.
Alfréd, fia	Boregi S.	Ladányi, atyja	Várnay Jenő.
Sillemann	Kilcsár L.	Dr. Clusius	Boda Ferenc.
Bethulia ne'e	Benkőné.	Vendel, portás	Szabó László
Mia, leányuk	Zalay Margit.	Jean	Szabó Lajos.
Tore li	Leővey Leó.	Kati	László Etel.

Kezdeté este 7 és fél órakor.

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó
vizek királya, bór- és dús
lithion-tartalmú ásványvíz.

Igazgató: Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 22.
C Kötkezelőség: EPERJES.

Főelárusítók Aradon: Dür Gusztáv, a városházzal szemben, telefon 118. Nagy Farkas, telefon 268.
Fejér Gyula, telefon 71. sz. 281

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Béla Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1910. február 6-án, vasárnap:

1. Verona. Látványosság. — 2. A csendő menyasszonya. Humoros. — 3. Az erdész leánya. Elettép. — 4. Romeo, mint tol. aj. Bohózat. — 5. Egy párisi nő látogatása Velencében. Látványosság. — 6. Az ibolyacsokor. Elettép. — 7. A bajba került aszfaltbetyár. Bohózat. — 8. Látogatás Tolstojnál. Természet után. — 9. A mikrobák élete. Szenzációs tudományos felvétel. Ma utoljára.

Előadások délután 3 órától kezdve.

Utolsó előadás kezdete este 10 órakor.

Helyárak: I-es hely 1 kor., II-ik 80 fill., III-ik 60 fill., IV-ik hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások alatt a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik. — Cukrászda.

NYILTTER.

Az előkelő hölgyek figyelmébe ajánlom ujonnan berendezett

női-divattermet.

Angol és francia osztályomban elsőrendű munkásokat foglalkoztatok s így a legtekélyesebb kivitelben és jutányos áron szállíthatom úgy az angol, mint a francia toalettet. Estélyi és bál ruhák, valamint belépő és színházi bluzok a legizlősebben készülnek. Tavaszi újdonságaim a közel napokban megérkeznek, ezek megtekintésére tisztelettel meghívom az uri hölgyeket. Személyes vezetésem alatt álló

varrós szabászati mintarajziskolámban

a II-ik kurzus február-15-én kezdődik.

Itt a növendékek a saját, vagy hozzátartozóik részére készíthetnek ruhákat, felöltőket stb. Külön szabászati tanfolyam varrónők és szabászati tanítónők részére.

Németh Jánosné,

913 Arad, Deák Ferenc-utca 30.

Aradon kapható: Vojtek és Weisz drogériájában.

6893

Uj sajt, vaj, és csemege üzlet!

Ajánlom az igen tisztelt uriközönség szíves figyelmébe Weitzer János-utca, új leányiskola épületben megnyílt sajt és delicatessé üzletemet, hol mindennemű sajtok, halneműek és csemege olajokat nagyban és kicsinyben, ugyszintén bor-, pezsgő, cognac, liquerök és mindennemű finomabb pálinka féleket eredeti dugaszolt üvegekben állandóan raktáron tartok, legfinomabb minőségekben, legjutányosabb árak mellett.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

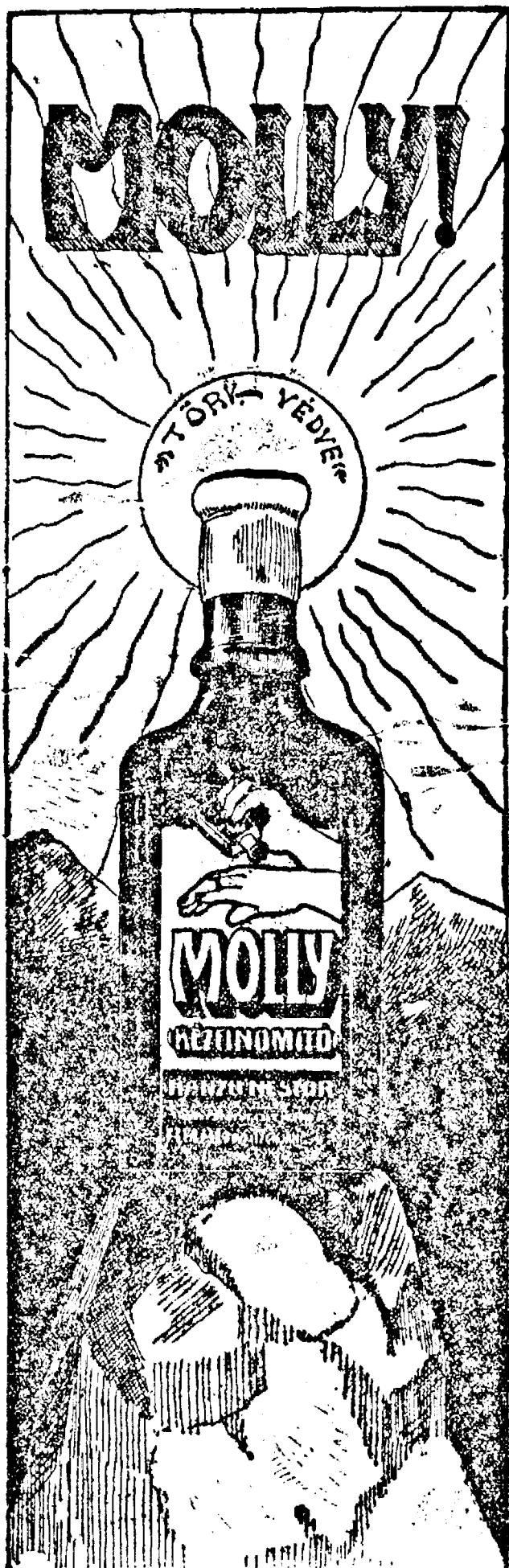
789

Szíves pártfogást kérek, kitűnő tisztelettel

Schultz Lajos, csemege kerekedő

Kivánatra árjegyzéket díjtalanul szolgállok.

Telefon szám: 733.

3 NAP ALATT!
bársonypuha és habfehér
kezei lesznek, ha a **"MOLLY"**
kézfínomítót használja. ::

Előkelő vegyészek és kozmetikusok igazolják, **MOLLY** kézfínomító a jelen
hogyan a **MOLLY** kor legfőbb kényeztető
kézfínomító szere. Egy üveg ára 1 korona.

Főraktár és szétküldés:
HÁNZU NÉSTOR

Vöröskereszt Drogeria

ARAD, Weitzer János-utca 2. sz.

A fogak közt maradt ételmaradékok szétbomlásából minden ember szájában főként az éjjeli alvás alatt savak és rothadási mikrobiumok keletkeznek, melyek a fogakat megálmadják. Ezek okozzák a fogszuvasodást a szájbüzt és a kínos fogfájást. Semmiféle fogtisztító-szer meg nem szünteti ezen bajokat oly gyorsan és biztosan, mint a Sztraka

Menthol-fogszappan. Gyógyszertárakban és drogériákban ára 1 kor. Kapható: gutori Földes Kelemen ur gyógyszerárán, valamint Vojtek és Weisz urak droguériájában, Aradon. 12

Egy gondos háziasszony elővigyázata
abból áll,

hogy a Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé bevásárlásánál nem egyszerűen malátakávéért kér, hanem mindenkor kifejezetten hangsúlyozza, hogy Kathreiner-féle kíván és csak oly eredeti csomagot fogad el, mely Kneipp plébános arcképét védjeggyül és a Kathreiner nevet viseli, mert egyedül ezek a jelek nyújtanak biztosítékot, a valódi Kathreiner-ért.

ung c 840

**AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK
heti kimutatása.**

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. l. em.

Telefon 294. sz.

Telefon 294. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—1 óráig.

Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk.

1910. február hó 5.

Keresünk:

Aradra: fiatal rövidáru szakmabeli segédet.
Vidékre: puhafakereskedés részére gyakor-
nokot, 2 fűszer, rőfös és rövid, 2 vas és fűszer,
3 vegyes és 2 rőfös szakmabeli magyar, román
és részben német, tót és szerb nyelvismerettel
bíró segédet és 1 tanoncot.

Afánlunk:

2 irodistanót, továbbá 7 fűszer és csemege, 3
vegyes, 2 rőfös és divat, 2 vas és fűszer és 3
fűszer és rövidáru szakmabeli segédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi
Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.

**AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA**

Klein Sándor,

Keppich Zsigmond,

titkár.

igazgató.

301

A következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSU

90,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Móricz Zs.: Sári bíró, Földes J.: A kuruzsló, Szomaházy J.: A férjhezmenés művészete; Kaffka 116.: Csendes valóságok. Szomory: Az isteni kert, Ignotus: Kísérletek, Csergő: Levelek, amiket meg nem írunk, Ady E.: Szeretném, ha szeretnének, Lagerlöf Z.: Az antikrisztus csodái, Heltai J.: Irók, színésznők és más csirkefogók, Molnár F.: Liliom, Cholnoky V.: Tammuz, Pakots I.: Madam Napoleon, Villiams A.: Korunk találmányai, Vrabély Á.: Vigabbnál vigabb történetek, Malling M.: Az első konzul regénye, Szomaházy I.: Lila test, sárga sapka, A ma krónikája, Molnár F.: Ketten beszélnek, Kenedi: Az élet könyve, Kupcsai: A boldogság kis kávéja. Feuille: Szibill története, Ignotus: Följegyzések, Egó: Pest és pestiek, Connan Doyle: Három harctéri tudósító.

Németben: Ewers H.: Der Zauberlehrling oder die Teufelsjäger. Bartsch: Elisabeth Kött, Lagerlöf: Gösta Berling, Croker: Die jüngste Miss Mowbray, Cerri I.: Eros Aphrodite. Jakobsen Die Lore am Tore, Höcker: Ich grolle nicht, Twain Mark: Des Treulosen Ende, Schneider M.: Nebenwege, Skowronek: Sarah und Hagar, Upton Sinclair: Metropolis, Kipling Rudyard: Lang Latte & Genossen, Gerseori: Anna Monikas Launen, Brandenfels: Madame Nett, Erhard E.: Die Lehnjungfer, Zemlak S. Der unreine Geist, Ida Boy Ed.: Nichts über mich, Fischer W.: Die Freude am Licht, Kahlenberg: Spielzeug, Hartwig: Der blaue Diamant, Werner: Siegwart, Schobert: Ich gehe meine Strasse, Schubert: Miserere nobis, Jerusalem Else: Der heilige Skarabäus, Skowronek: Armer Hemer.

Kölcsönadíj havi 1 kor. 20 fill, vagy kötetenként fizetve 8 fillér.

A könyvek újak és tiszták!
Vidéki bérlet

Is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenemű-kölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill, vagy füzetenként 14 fill.

Zerkovitz: Ujjé! A ligetben nagyszerű. Lehár: Zigeunerliebe, Zerkovitz: Előadás végén, Erbe Viktor: Katonazene, Ferenczy Gy.: Miért? Kun M.: Hajnali dal. Weiner: Néger smokk, Szabad-e émenet? Darewsky: Ön ez a nő? Szepessy: Züllő nóták. Albini: Báró Trenk. Sajó: Ures a tések. Raimann: Tipp mamsel. Nádor: Boldogtalan voltam Zerkovitz: De jó volna, Califano: Carmela mia. Sas Náci: Asszony nóták. Balázs: Valakinek muzsikálnak, Huszka: Rébusz báró, Lehár: Fürstenkind. Weiner Oh Löwinger. Nougé-e, de jó.

Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyvtárak kiegészítése és berendezése.

KERPEL IZSU,

könyv-, zenemű és papír kereskedése Aradon.

Telefon 885. sz.

Osztrák-magyar bank.

Az Osztrák-magyar bank minden részvénye után az 1909-iki második félévre (61. osztalék-szelvény) osztalék fejében

Ötvenhárom korona 40 fillér

jár, mely f. évi február 4-étől fogva az Osztrák-magyar bank bécsi és budapesti főintézeténél, valamint minden fiókjintézeténél kifizettetik.

Bécs, 1910. évi február hó 3-án.

OSZTRÁK-MAGYAR BANK.

Popovics

kormányzó.

Schreiber

főtanácsos.

Pranger

vezértitkár.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

911

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

patika

egy régióknak bizonyult háziasítvány, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult kőrvényesét, szűz és meghűléseknél.

Figyelem! Silány hamisítványok miatt be-
vásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti
üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.-
és üvegcsőben minden gyógyszerárban kapható.
Főraktár: Török lázár gyógyszerárban, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerár az „Arany országház”,
Prágában, Elisabethstrasse 5. sz.

327

Thierry A. BALZSAMA. Törvényesen védve.

Csak az apáca védjeggyel igaz. A légzőszervek minden megbetegedése, köhögés, vérköpés, rekedtség, hörghurut, tüdőgyulladás és más gyomorhajok, minden belső gyulladás ellen, továbbá étvágytalanság, rossz emésztés, székrekedés stb. ellen biztosan hat. Különböző szájbetegségeket, fogfájást, égő sebek, kiütés, nyúlás, különösen influenza ellen stb. használni. 12 kisüveg vagy 6 duplaüveg, vagy egy nagy család uti üveg 50 korona.

THIERRY A. BALZSAM
egyetlen valódi 6891

DENTIFOLIA-KENŐCSE
szelvény, csatolatlan és utóérhetetlen
gyógyíthatatlan még a régi, sőt rákos se-
beknél, sérüléseknél, daganatoknál, gyu-
dasoknál, kitérésnél; eltávolítja min-
den idegen anyagot, genyvést, sokszor
ülőlegessé teszi a fájdat és operácót
2 tégely 3 60 korona.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch Sauerbrunn.

Thierry in Pregrada bei Rohitsch.

PAFF

varrógépek

háztartási és ipari célokra.

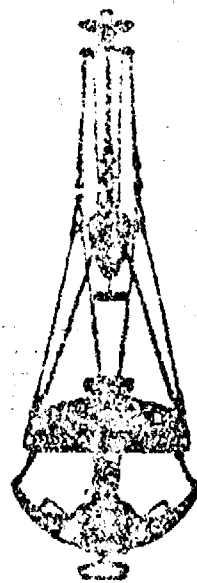
Teljesen zajtalan járás. Kedvező fizetési feltételek.

Minden egyes varrógépért a legmesszebb menő jótállás. Számtalan elismerés helyből iparosoktól a gép jószágára.

Egyedüli képviselő
Hammer Vilmos
műszerész
Arad, Szabadság-tér 7. sz.
Telefon szám 98.

325

Tulzsufolt raktár miatt

mélyen leszállított árakban kap-
hatók legújabb és legizlésebb
üveg, porcellán és mosdó-
készletek. Nagy választék függő és
asztali lámpákból.

Legutányosabb forrás 321
figurális dísz tárgyakból.
Legjobb minőségű china- és al-
paca-ézt dísz tárgyak, ugyszin-
tén elsőrendű evőeszközök.

Képekterekből

óriási választék, több mint 400
új izlés minták van állandóan
raktárban.

FISCHER MÓR, Andrássy-tér 20. szám
(Fischer Emil - post. stn.),
Megyei és városi telefon szám 588.

Nagy választék szép tombola
tárgyakból.

KÁVÉ
Legjobb
minőség.

Legolcsóbb
bevásárlási
forrás!

KÁVÉ
RUM
az „ATLANTIKA”
kávé- és tea behozatal. Andrássy-tér 20. Telefon 609.

915

TÖRLEY
PEZSGÓ.

6933

Vendéglő átvétel!

Van szerencsém a m. t. közönséget értesíteni, hogy a Bercsényi Miklós-utca 1. sz. alatt levő régi jó birnévnek örvendő

„Jó pásztor“-hoz

cimzett vendéglőt **átvettem** és azt tovább fogom vezetni.

Főtörekvésem lesz kitűnő ételek és finom hegyaljai borok kiszolgálása által az igen t. vendégeim megelégedését kiérdemelni.

Szíves pártfogást kér:

Maksay Lajos

vendéglős.

850

Óh jaj!

Megfojt az az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.

Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Aradon: Berger Gyula, Földes Kelemen, Hajós Árpád, Krebész Géza, U. Kosuth Pál, Ring Lajos, Rozsnyai J. Örk., Hauer Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerárakban. Vojtek és Weiss drogeriáknál.

Győrökön: Kasznyik Dániel gyógyszerárakban.
Magy.-Pécskén: Adler Gy. Lajos gyógyszerárakban.
Ó-Pécskén: Roksztin János gyógyszerárakban.
Simándon: Csiky Lukács gyógyszerárakban.
Szikszón: Fűredy Ede Örk. gyógyszerárakban.

6911

Alapított 1882.

Telefon 688. szám.

Bruckner Lipót

butorgyár, kárpitos és diszítő

ARAD, Andrassy-tér.

Matzky-cukrászda mellett. Neuman-palota.

Ajánlja saját készítményű, szolid kivitelű butorait:

Hálószobák 190 forinttól kezdve.

Ebedlők . . . 140 forinttól kezdve.

Szalongarnitúrák 95 frt. kezdve.

NEUSCHLOSZ Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás.

Kedvező fizetési feltételek.

A Neuschlosz-féle hírneves tömör keményfa butoroknak kizárólagos árusítása. :-

Az országos magyar vasutas-szövetség szállítója.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan intéztetnek el.

ARADMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR.

Meghívás!

Az „Aradmegyei Takarékpénztár”

t. részvényeseit

a folyó évi február hó 13-án délelőtt 10 órakor

az intézet helyiségében tartandó

39-ik évi rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az évi jelentés, az 1909. évi mérleg és a felügyelő-bizottság jelentésének előterjesztése; határozat a tiszta nyereség felosztása felett, valamint a felmentvények megválasztása.
2. a) Az igazgatóság 5 tagjának, a felügyelő-bizottság elnökének, 2 rendes- és 1 póttagjának megválasztása 3 évre.
b) 15 választmányi tagnak megválasztása 2 évre.
3. Cégbíróági intézkedés folytán ismétlése az 1909. évi december hó 19 én megtartott rendkívüli közgyűlés ama határozatának, mely szerint a tisztviselői nyugdíjalap a rendes tartalékalapból 100.000 koronával gyarapíttassék.
4. A t. részvényesek netaláni indítványai.

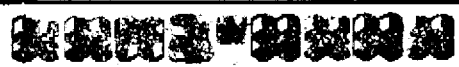
831

A t. részvényeseket, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkérjük, hogy részvényeiket folyó évi február hó 12 én délután 5 óráig az intézet főpénztáránál Aradon, vagy fiókpenztáráknál Battonyán és Eleken nyugta ellenében letéteményezni szíveskedjenek.

A mérleg, valamint a nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági javaslat a t. részvényeseknek a közgyűlés előtt 8 nappal a intézet helyiségében betekintésre rendelkezésre áll.

Arad, 1910. január hó 23-án.

Az igazgatóság

6570—1909. tkv. sz.

Arverési hirdetményi kivonat

A mária-radnai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közli, hogy Muresanul tkptárnak végrehajtónak 167 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék illetve a mária-radnai kir. járásbíróság területén levő lupesti 78 sz. tkvi A. I. 10—29 sor 1722, 1723, 262, 334, 456, 579, 651, 716, 789, 876, 877, 920a, 920b, 920c, 1041b 1042b 1405a 1405b 1405c 282 hrsz. ingatlanokra valamint az ezek után A. I. 80. 81 sor a kiosztott erdő és legelő illetményre 988 kor. lupesti 22. sz. tkvi A. I. 9—32 sor 1694, 1693, 3163, 367, 543, 853a, 856, 9624, 9634, 9644, 984a, 984b, 992a, 992b, 1208, 1388a, 1394a, 1518, 1533, 1534, 1542, 1621, 1623, 1625 hrsz. ingatlanokból valamint az ezek után kiosztott A. I. 33—34 sor. a erdő és legelő illetőségből végrehajtást szenvedett jutalékára 985 kor. lupesti 62. sz. tkvi A. I. 6—16 sor. 260, 349, 472, 671, 672, 688, 701, 704, 780, 795, 1367 hrsz. ingatlanokból valamint az ezek után A. I. 17—18 sor. a kiosztott erdő és legelő illetőségből végrehajtást szenvedett jutalékára 269 kor. a lupesti 147. sz. tkvi A. I. 2 sor. 1762. hrsz. ingatlanból végrehajtást szenvedett jutalékára 269 kor. a lupesti 82. sz. tkvi A. I. 18—55 sor. 1735, 1736, 268, 392a, 446, 564a, 746, 749, 763, 818a, 9161, 9162, 9163, 972a, 1060a, 1061a, 1143a, 1143b, 1532a, 231, 296, 392b, 445, 564b, 609, 764, 813b, 9164, 9165, 9166, 972b, 1060b, 1061b, 1143c, 1143d, 1531b, 1532b. hrsz. ingatlanokból valamint az A. I. 56—57 sor. a kiosztott erdő és legelő illetőségből végrehajtást szenvedettek jutalékára 1051 korona, mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s annak megtartására határidőül 1910. évi március 3-ik napjának d. e. II. órája Lupest községéhez tüzetik ki

Ezen árverésen a fent irt ingatlan birtokjuttatás a kikiáltási ár két harmadánál olcsóbb áron el nem fog adni. Amennyiben ezen összeg el nem éretik az árverést a kiküldött felfüggeszti.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át bánatpénzül készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt szolgáltatni.

Mária-Radna 1909. évi november hó 25-én.

Kir. járásbíróság mint tkvi hatóság.

Povolni,
kir. járáshíró.

922

Földeladás.

Csicsér

községben, a motoros állomással szemben 889

5 hold homokos föld,
amelyből két hold nagyon alkalmas
cserép és téglagyártására,
eladó.

Bővebbet Csicséren

Kujedán Szávánál
35. házszám.

Luther Márton-utcai
1. számú házban

k i a d ó

május 1-ére:

3 utcai szobás, erkélyes összes mellékhelyiségekkel bíró modern urilakás
a II-ik emeleten; 880

azonnal:

nagy műterem 2 mellékszobával, bejárattal mindkét lépcsőházból.

Teljesen berendezett fodrász üzlethelyiség.

Utcára nyíló, üzletnek vagy raktárnak való külön helyiség.

Nagy, utcáról teljesen külön bejárattal bíró pince.

819—1909. vhtó. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közli, hogy a Kisjenői kir. járásbíróságnak 1909. évi Sd. 442 és 462 sz. végzése következtében Dr. Ardelean Cornél ügyvéd által képviselt Kriszta Zsófia és tsa. javára 52 K. s jár. erejéig 1909. évi december hó 11-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 900 koronára becsült következő ingóságok, u. m. bükköny széna, tengeri stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a kisjenői kir. járásbíróság 1909. évi V. 507. számú végzése folytán és eddig összesen 132 koronában bíróság már megállapított, költségek erejéig, Nadabon leendő megtartására 1910. évi február hó 19-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési

jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik

Kelt Kisjenőn 1910. február hó 2. napján. **Balassa,**
912 kir. bír. végrehajtó.

Kerülős községben
egy a jegyzői

teendőkben jártas, románul is beszélő 919

fiatal ember
irodámiban
azonnal alkalmazást
nyerhet.

Fizetése havi 40 korona

a szokásos ellátás 120 korona évi anyakönyvvezető helyettesi tiszteletdíj és szorgalmához mérten mellékjövedelem.

Szöllősy Béla, jegyző.

Egy ügyes

segéd

a rőfös és fonaláru szakmából, amely a magyar, német és román nyelvben jártas,
felvétetik.

Ajánlatok 793

Wohlberg Lipót
céghez, Arad.

Ki kell irtani

a kereskedővilágból azt a naiv hitet, hogy ma, a mikor olyan nagy versengés folyik az üzletek között, hirdetés nélkül is lehet boldogulni. Minden törekvő kereskedő :: hirdet, még pedig az ::

ARADI KÖZLÖNY-ben,

a melyet több százezer ember olvas minden nap. ::

Eladó ház.

Az aradi Wesselényi-u.
1. számú ház és telek

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad
Cukor László,
az aradi munkásbiztosító pénztár elnöke
(Boros Béni-tér II. sz.)

921

Telefon 135.

GELLER I.

ékszerész.

Zsebórák**é. VALÓDI****ezüstárak**

nagy raktára.

ARAD,

Andrássy-tér 14.

Háztulajdonosok figyelmébe.

53.000 új, duplaszéles prima

zsindely

üzletfelosztás miatt 387

eladó.

Ezre 20 koronáért.

Megtekinthető Salacz-utca
5. sz., Solymosi Testvérekkel
szemben, a Lippai sörreltárban,

Schmidt Sándornál.

Szénüzletünket

Andrássy-tér 14. sz. Hermann-palotából
jelentékenyen megnagyobbítva
Boros Béni-tér 2. szám

saját házunkba, a Széchenyi gőzmalommal szemben

≡ áthelyeztük. ≡Állandóan nagy készletben mindenkor legju-
tányosabb árakon**elsőrendű Magyar és Porosz bányából
kőszén és kokszt,
kovács kőszén**

Jól kiégetett, pormentes

Bük-faszén.**Szállítmányainkat pontosan
mérve, plombázott zsákokban, a
miniszteri és főkapitányi rende-
let szerint teljesítjük.**Becsés rendelményeit új iroda-ban úgy mint
eddig személyesen, levelező-lapon vagy**Telefon szám 139.**kérjük a jegyzőnk figyelmes és gondos szolgálá-
tunkról biztosítva, kitűnő tisztelettel 541**Kneffel Károly és fia**

szénagykereskedése, Boros Béni-tér 2. sz.

IRNOK

kerestetik

aki a jegyzői teendőkhöz némi
jártassággal bír, alulírott nál azon-
nali alkalmazást nyerhet.Havi fizetés 80 korona és tel-
jes ellátás mosás és ágyneműm-
kivül.Szorgalmához képest fizetése-
emeltetni fog.

Jószáshely, 1910. február 3.

Karátsonyi,

886 körjegyző

Legtínbább
impregnált
női havi kötők

tüzetönként 1 korona
80 egyszerű övek 90
fillér és Tricot övek 3
korona 20 fillérért
kaphatók

Földes Kelemen
gyógyszertárban
Aradon, Deák Ferenc-
utca 11 szám.

Az Aradi Központi Takarékpénztár Részvénytársaság

t. c. részvényeseit tisztelettel meghívja a **folyó évi február hó 20-án d. e.****11 órakor** Aradon, saját intézeti helyiségében (Reinhart ház I. emelet) megtartandó:

III-ik rendes közgyűlésére

melynek napirendje a következő:

1. Jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
2. Az igazgatóság, úgy a felügyelő bizottság jelentése az üzleti eredményről, az évi mérleg megállapítása, a nyereség felosztása feletti határozat hozatal, az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak adandó felmentvény.
3. Az igazgatóság tagjainak 3 évi időtartamra való megválasztása.
4. A felügyelő bizottság tagjainak egy évi időtartamra való megválasztása és javadalmazásának megállapítása.
5. Részvényesek esetleges indítványai.

920

A közgyűlésen szavazati joggal csak azon részvényes bír, a kinek a részvénye legalább 3 hónappal a közgyűlést meg-
előzően nevére iratott és a hozzátartozó le nem járt szelvényekkel együtt a társulat pénztáránál a közgyűlés befejeztéig letételt.**Aradi Központi Takarékpénztár**

részvénytársaság igazgatósága.

6570—1909. tkv. sz.

Arverési hirdetményi kivonat

A mária-radnai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy Muresanul tkpztárnak végrehajtónak 167 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék illetve a mária-radnai kir. járásbíróság területén levő lupesti 78 sz. tkvi A. I. 10—29 sor 1722, 1723, 262, 334, 456, 579, 651, 716, 789, 876, 877, 920a, 920b, 920c, 1041b, 1042b, 1405a, 1405b, 1405c 282 hrsz. ingatlanokra valamint az ezek után A. I. 80. 31 sor a kiosztott erdő és legelő illetményre 988 kor. lupesti 22. sz. tkvi A. I. 9—32 sor 1694, 1693, 3163, 367, 543, 853a, 856, 962/4, 963/4, 964/4, 984a, 984b, 992a, 992b, 1208, 1388a, 1394a, 1518, 1533, 1534, 1542, 1621, 1623, 1625 hrsz. ingatlanokból valamint az ezek után kiosztott A. I. 33—34 sor. a. erdő és legelő illetőségből végrehajtást szenvedett jutalékára 985 kor. lupesti 62. sz. tkvi A. I. 6—16 sor. 260, 349, 472, 671, 672, 688, 701, 704, 780, 795, 1367 hrsz. ingatlanokból valamint az ezek után A. I. 17—18 sor. a. kiosztott erdő és legelő illetőségből végrehajtást szenvedett jutalékára 269 kor. a lupesti 147. sz. tkvi A. I. 2 sor. 1762. hrsz. ingatlanból végrehajtást szenvedett jutalékára 269 kor. a lupesti 82. sz. tkvi A. I. 18—55 sor. 1735, 1736, 268, 392a, 446, 564a, 746, 749, 763, 813a, 916/1, 916/2, 916/3, 972/a, 1060a, 1061a, 1143a, 1143b, 1532a, 231, 296, 392b, 445, 564b, 609, 764, 813b, 916/4, 916/5, 916/6, 972b, 1060b, 1061b, 1143c, 1143d, 1531b, 1532b. hrsz. ingatlanokból valamint az A. I. 56—57 sor. a. kiosztott erdő és legelő illetőségből végrehajtást szenvedettek jutalékára 1051 korona, mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s annak megtartására határidőül 1910. évi március 3-ik napjának d. e. II. órája Lupest községéhez tüzetik ki

Ezen árverésen a fent irt ingatlan birtokjuttatás a kikiáltási ár két harmadánál olcsóbb áron el nem fog adatni. Amennyiben ezen összeg el nem érik az árverést a kiküldött felfüggeszti.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át bánatpénzül készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Mária-Radna 1909. évi november hó 25-én.

Kir. járásbíróság mint tkvi hatóság.

Povolni,
kir. járásbíró.

922

Földeladás.

Csicsér

községben, a motoros állomással szemben 889

5 hold homokos föld,
amelyből két hold nagyon alkalmas
cserép és téglagyártására,
eladó.

Bővebbet Csicséren

Kujedán Szávánál
35. házszám.

Luther Márton-utcai
1. számú házban

k i a d ó

május 1-ére:

3 utcai szobás, erkélyes összes mellékhelyiségekkel bíró modern urilakás a II-ik emeleten; 880

azonnal:

nagy műterem 2 mellékszobával, bejárattal mindkét lépcsőházból.

Teljesen berendezett fodrász üzlethelyiség.

Utcára nyíló, üzletnek vagy raktárnak való külön helyiség.

Nagy, utcáról teljesen külön bejárattal bíró pince.

819—1909. vhtó. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenne közhirre teszi, hogy a Kisjenői kir. járásbírósnak 1909. évi Sd. 442 és 462 sz. végzése következtében Dr. Ardeleán Cornél ügyvéd által képviselt Kriszta Zsófia és tsa javára 52 K. s jár. erejéig 1909. évi december hó 11-én fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 900 koronára becsült következő ingóságok, u. m. búkköny széna, tengeri stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kisjenői kir. járásbíróság 1909. évi V. 507. számú végzése folytán és eddig összesen 132 koronában bíróilag már megállapított, költségek erejéig, Nadabon leendő megtartására 1910. évi február hó 19-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitétetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fog adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési

jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cikk 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik

Kelt Kisjenőn 1910. február hó 2. napján. **Balassa,**
912 kir. bír. végrehajtó.

Kerülős községben

egy a jegyzői
teendőiben jártas, románul is beszélő 919

fiatal ember
irodában
azonnal alkalmazást
nyerhet.

Fizetése havi 40 korona

a szokásos ellátás 120 korona évi anyakönyvvezető helyettesi tiszteletdíj és szorgalmához mérten mellékjövedelem.

Szóllósy Béla, jegyző.

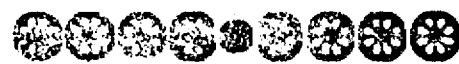
Egy ügyes

segéd

a rőfös és fonaláru szakmából, amely a magyar, német és román nyelvben jártas, felvétetik.

Ajánlatok 793

Wohlberg Lipót
céghez, Arad.

Kikellirtani

a kereskedővilágból azt a naiv hitet, hogy ma, a mikor olyan nagy versengés folyik az üzletek között, hirdetés nélkül is lehet boldogulni. Minden törekvő kereskedő hirdet, még pedig az

ARADI KÖZLÖNY-ben,

a melyet több százezer ember olvas mindennap.

Eladó ház.

Az aradi Wesselényi-u.
1. számú ház és telek

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Cukor László,

az aradi munkásbiztosító pénztár elnöke

921 (Boros Béni-tér II. sz.)

Telefon 135.

GELLER I.

ékszerész.

Zsebórák**és VALÓDI****ezüstárak**

nagy raktára.

ARAD,

Andrássy-tér 14.

Háztulajdonosok figyelmébe.

58.000 uj, duplaszáles prima

zsindely

üzletfelosztás miatt 887

eladó.

Ezre 20 koronáért.

Megtekinthető Salacz-utca
5. sz., Solymosi Testvérekkel
szemben, a Lippai sörraktárban,**Schmidt Sándornál.**

Szénüzletünket

Andrássy-tér 14. sz. Hermann-palotából
jelentékenyen megnagyobbítva
Boros Béni-tér 2. szám

saját házunkba, a Széchenyi gőzmalommal szemben

≡ áthelyeztük. ≡Állandóan nagy készletben mindenkor legju-
tányosabb árakon**elsőrendű Magyar és Porosz bányából
kőszén és kokszt,
kovács kőszén**

Jól kiégetett, pormentes

Bűk-faszén.**Szállítmányainkat pontosan
mérve, plombázott zsákokban, a
miniszteri és főkapitányi rende-
let szerint teljesítjük.**Becsés rendelményeit új iroda ában úgy mint
eddig személyesen, levelező-lapon, vagy**Telefon szám 139.**kérjük a jegyzőnk figyelmes és gondos szolgálá-
tunkról biztosítva, kitűnő tisztelettel 541**Kneffel Károly és fia**

szénnagykereskedése, Boros Béni-tér 2. sz.

IRNOK kerestetik

aki a jegyzői teendőiben némi
jártassággal bír, alulírott nál azon-
nali alkalmazást nyerhet.Havi fizetés 80 korona és tel-
jes ellátás mosás és ágyneműn-
kívül.Szorgalmához képest fizetése-
emeltetni fog.

Jószáshely, 1910. február 3.

Karátsonyi,

körjegyző

886

Az Aradi Központi Takarékpénztár Részvénytársaság

t. e. részvényeseit tisztelettel meghívja a **folyó évi február hó 20-án d. e.**
II órakor Aradon, saját intézeti helyiségében (Reinhart ház I. emelet) megtartandó:

III-ik rendes közgyűlésére

melynek napirendje a következő:

1. Jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
2. Az igazgatóság, úgy a felügyelő bizottság jelentése az üzleti eredményről, az évi mérleg megállapítása, a nyereség felosztása feletti határozat hozatal, az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak adandó felmentvény.
3. Az igazgatóság tagjainak 3 évi időtartamra való megválasztása.
4. A felügyelő bizottság tagjainak egy évi időtartamra való megválasztása és javadalmazásának megállapítása.
5. Részvényesek esetleges indítványai.

920

A közgyűlésen szavazati joggal csak azon részvényes bír, a kinek a részvénye legalább 3 hónappal a közgyűlést meg-
előzően nevére iratott és a hozzátartozó le nem járt szelvényekkel együtt a társulat pénztáránál a közgyűlés befejeztéig letétetett.**Aradi Központi Takarékpénztár**

részvénytársaság igazgatósága.

Kiadóhivatalok teljesen ingyen ad a kiadóhivatali:
 József főherceg-ut 22. szám.
 Telefon szám: 181.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozódni kérjük a hirdetés alatt levő címekre olvashatni.

Am apró hirdetésnek előre fizetendő.

Am sorában minden sor egyenlő beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűkkel 5 fillér. — Cselekedet kereső vagy cselekednek ajánló apró hirdetés 30 sorig 30 fillér, minden további sor 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk előfizető helyein.

Zálogházból

gyémánt és brillians fülbevalók és gyűrűk, aranyláncok, mindenféle ékszereket ezüstműveket kiváltak és vesznek. Farkas Streicher Arad, Tököl-tér 1. 508

Gyár-utca 21. számú ház

mely egy 4 szobás lakásból és egy szőlőskertből áll, 1910. május 1-re kiadó. Bővebbet Cukor Lászlónál, Boros Béni-tér 11. 917

Bérbeadó

teljesen újonnan előállított modern, 6 ablakos nagy utcai lakás (villany és gázvilágítás) Szabadság-tér 3. sz. a. 918

3 és 4 szobás

modern lakás újonnan épülő Karolina-utca 7. sz. házban május 1-re kiadó. Bővebbet a tejcsarnokban, Széchenyi-u. 918

Sarkad Katár-utca 7. sz. a.

van egy elegáns beburkolt utcai szoba külön bejárattal, esetleg két kereskedősegéd részére jutányos áron kiadó. Ugyanott egy egész új, 600 koronás gramofon 60 db. dupla lemezzel 200 koronáért eladó. 910

Jutányosan eladó

elköltözés v. gett egy elegáns szalon berendezés. Aulich Lajos-utca 2. sz. 909

Gyakorolt comptoirista

magyar levelező kerestetik. Ajánlatok „Gyors munkás” jelígyével kiadóhoz címzendők. 5871

Szabónő ajánkozik

uriaházakhoz, házon kívül is vállalt varrást. Szabadság-tér 17., földszint 7. 890

Használt

de jókarban lévő tiszta boroshordókat keresek megvételre, bármilyen nagyságban és mennyiségben. — Gyenge Ferenc Arad, Varjasi-u. 18. sz. Városi és megyei telefon 624. Ugyanott használt olajos hordók eladók. 923

Üzlethelyiség

szép, nagy kiadó f. évi május hó elsejével. Deák Ferenc-utca 30. szám. 924

Ebédia,

hálószoba, mahagoni színű, elköltözés miatt jutányos áron eladó. Cím: Boros Béni-tér 7. sz., földszint 8. 882

Eladó

egy vas filigrán mosdó felszerelés I. Kossuth-utca 46., emelet. 925

Elárulítandó

felvétetik Ingusz I és Fia fiókületében Weitzer János-utca. 671

Teljes ellátást

keres uri fiatalember kizárólag előkelőbb családnál, lehetőleg Andrassy-tér közvetlen közelében február 15-ére. Szíves válaszok „Ar megjelölés” jelígyére Lipa postrestant kéretnek. 872

Házhoz szállítjuk

10 perccel a vonat érkezése után az összes fővárosi napilapokat, élc és szépirodalmi újságokat. Előfizetéseket eredeti árban elfogadjuk a lapokhoz járó összes kedvezményekkel (könyvajándék, naptár, stb. Ingusz I. és Fia újságvállalata Arad, Andrassy-tér 16. 671

Trágya

érett és félérett, ugyancsak ház-telek, egészben vagy parcellázva, előnyös feltételekkel, szabadkézből eladók Fejsze- és Mihály-utca sarkán. Bővebbet tulajdonosnál, S. Választó-utca 26. alatt. 833

Kereskedelmi

irodai teendőkben nagy gyakorlattal bíró leány, ki perfekt gép-író is, szerény feltételek mellett ajánkozik. Cím a kiadóhivatalban. 851

Senkey-utca 17. sz. alatt

egy 16 m. hosszú és 6 m. széles faalkotmány azonnal eladó. Bővebbet ugyanott. 876

Gazda állást keres

ily minőségben már alkalmazva volt, gazdasági iskolát végzett belkiismeretes egyén, anyanyelve magyar, de beszél németül és románul is. Cím a kiadóhivatalban. 883

Gazdálkodónak

ajánkozik 500—1500 hold kiterjedésű birtokra gazdaember, a ki a teljes gazdasági teendők kezelésére önállóan vállalkozik. Jó bizonyítványokkal rendelkezik. Állását azonnal, avagy március vagy április hónapban elfoglalja. Címe: P. Szűcs Mihály, Békés, II. kerület 677. házszám. 885

Deák Ferenc-utca

40. sz. házban egy modern, kényelmes lakás, mely áll 8 szoba és minden hozzátartozó mellékhelyiségből május 1-sőre kiadó. Bővebbet ugyanott. 770

Szabónő ajánkozik

uriaházakhoz, házon kívül is elfogad varrást. Szabadság-tér 17. ajtó 7. 927

Jóforgalmu

korcsma- és szatócsüzlettel berendezett ház, más vállalat miatt örök áron eladó. Cím a kiadóhivatalban. 877

Szatócsüzlet

jó vevőkörrel eladó. Tudakozódni a kiadóban. 881

Gyenge tanulókat

magánvizsgálatra felelősséggel elkészít Steiner, Kápolna-u. 28. 855

Telefon 348.

Husserl Manó bádigos

vízvezeték szerelő.

Javítások 161

olcsón és gyorsan.

Arad, Szt. Pál-utca 11.

Modern

földszinti v. első emeleti uri lakás kerestetik a főtéren vagy annak közvetlen közelében. A lakás 4—5 szoba, előszoba, fürdőszoba és megfelelő mellékhelyiségekből állhat. Ajánlatokat lakás jelígyével a kiadóhivatal továbbítja. 437

Üzleti könyvek,

gyári raktára. Köpes levelező-lapok csaknem félárban. Rongált dobozú levélpapírok, farsangi jux-cikkek és álarok legnagyobb választéka. Legújabb társasjátékok. A kölcsönkönyvtár 275 oldalas új magyar jegyzéke megjelent. 90,000 kötetes kölcsönkönyvtár. 80,000 kötetes zenemű kölcsönző intézet. Nagyválasztéku antiquarium. — Kerpel Izse, könyv és papirkereskedése Aradon Andrassy-tér 20 sz. Telefon 885. 525

Főtéri bolt kiadó

Andrassy-tér 8. számú házban. Bővebb felvilágosítást ad az Aradi Közlöny kiadóhivatala.

Gartner Samu

villanyműszerész, kerékpár és varrógép szakszerű javítóműhely

Arad, Weitzer J-utca 2.

(Minorita-palota.) 539

PÉNZ

amortizációs- és jelzálog

pénzkölcsönöket

10, 20, 30, 40, 50 és 65 évi visszafizetési időtartamra 4% 5% törzskamattal,

főbirtokra és bérházakra legmagasabb hányadál.

Személyhitelt váltók escomptálás által legrövidebb idő alatt eszközöl

végül; 535

megbízás folytán mindennemű információval (értéssel) szolgál,

„FORTUNA”

Általános értesítő és közlésközvetítő iroda. Aradon, József főherceg-ut 13. sz.

Martin János,

tulajdonos.

Diamant Jenő

épület- és díszmű-bádigos.

Műhelye és

kész áru raktára: Kazinczy-utca 1. (Polgári titkos-lával szemben.)

Új női- és férfi szabó műterem.

KATONA LÁSZLÓ

Arad, Szabadság-tér 1. sz. a.

Van ismeretségem a n. ó. városi és vidéki nagyközönség b. figyelmét felhívni újonnan megnyit

női és férfi szabó műtermemre,

hol minden e szakmába vágó munkát legálisebben s legelőnyösebb ár mellett elvégzek,

Szíves pártfogásért esedezik

Katona László, női és férfi szabó, Szabadság-tér 1. szám alatt. 531

Aradi Első Takarékpénztár.

Részvényaláírási felhívás.

Az Aradi első takarékpénztár 1910. évi január hó 23-án tartott rendes közgyűlése elhatározta, hogy részvénytőkéje 900 darab 1910. január hó 1-től fogva osztalékra jogosult 1000 k. névértékű új részvény kibocsátása által 2.500,000 koronáról 3.400,000 koronára felemeltessék és hogy ezen új részvényekből 800 darab a jelenlegi részvénybirtokosoknak átvételre felajánltassék.

Ezen határozat alapján a *részvénybirtokosoknak* a fent említett 800 darab részvényt következő feltételek mellett átvételre felajánljuk:

1. A kibocsátandó 900 darab új részvény közül 800 darabra a *részvényesek* tarthatnak igényt, még pedig olyképen, hogy minden lebélyegzés végett bemutatandó *három régi részvény* alapján *egy új részvényre* gyakorolható az elővételi jog. *Két régi részvény, avagy egy részvény és egy részvény-utalvány* alapján pedig *egy fél részvénynek megfelelő részvény-utalványra* gyakorolható az elővételi jog.

Azon részvényesek, kik csak egy részvény, vagy ennek megfelelő két részvény-utalvány birtokában vannak, szintén gyakorolhatják elővételi jogukat, oly formán, hogy az egyes részvényeket csupán csak *lebélyegzés* végett bemutatják és ezen alapon kapnak egy ideiglenes „harmadrészvény igazolványt.” *Három* ilyen igazolvány ellenében és a közgyűlésileg megállapított befizetések teljesítése után *egy új részvény* adatik ki, ha azonban ezen ideiglenes harmadrészvény igazolványok legkésőbb *folyó évi május hó 15-ig* nem lesznek részvényekre kicserélve, érvényüket veszítik, *minthogy harmadrészvények nem lesznek kibocsátva.*

Egy részvény-utalvány alapján egymagában elővételi jog nem gyakorolható.

A fennmaradó 100 darab új részvényt az alanti feltételek mellett a tisztviselői nyugdíj-alap veszi át.

2. A részvények, vagy részvény-utalványok, melyek alapján az elővételi jog gyakoroltatik, az intézetnél *bemutatandók* és azon körülmény, hogy az illető részvény vagy részvény-utalvány alapján az elővételi jog érvényesített, *a részvény vagy részvény-utalvány lebélyegzése által* (Elővételi jog gyakorolva 1910.) állapittatik meg.

3. Az elővételi jog 1910. évi január hó 24-től kezdve 1910. évi február hó 8-ig bezárólag érvényesítendő. Azon részvényes, aki elővételi jogát ezen határidő alatt és az említett módon nem gyakorolja, elveszti e jogot.

4. Az átvételi árfolyam *részvényenként 2100 koronában* állapittatik meg.

5. A befizetések a következő határidőkben teljesítendőek:

1910. évi február hó 8-ig az elővételi jog gyakorlása alkalmával 600 korona és a fokozatos bélyegilleték, 53

1910. évi március hó 15-ig 500 korona,

1910. évi április hó 15-ig 500 korona,

1910. évi május hó 15-ig 500 korona

és minden összegnek 1910. évi január hó 1-től járó 6% kamatai.

A részvény-utalványokra a fenti összegek fele fizetendő.

A befizetések a kitűzött határidők előtt is teljesíthetők, ellenben minden, az esedékesség napján nem teljesített befizetés után 6% késedelmi kamat fizetendő.

6. Az egyes befizetések ideiglenes elismervényen igazoltatnak. Azon ideiglenes elismervények számai, melyekre az összes befizetések 1910. év május hó 15-ig nem teljesítettek, egyik helybeli lapban közzétételnek. — 1910. évi május hó 31-én tul a késedelmes fizető elveszti az elővételi és előjegyzési jog gyakorlásával szerzett jogait és a már teljesített befizetések iránti igényeit, ez utóbbiak a külön tartalékalap javára fordíttatnak s az igazgatóság jogosított az ezeknek megfelelő részvényeket szabad kézből értékesíteni.

7. Valamennyi részlet, valamint a kamatok és fokozatos bélyegilleték lefizetése után az ideiglenes elismervények az igazgatóság által megállapítandó időben új részvényekkel, illetőleg részvény-utalványokkal cseréltetnek fel.

8. Az új részvények és részvény-utalványok birtokosai 1910. év január hó 1-től kezdve az üzleteredményben, valamint a részvényeseket megillető összes jogokban a régi részvényesekkel egyenlően részt vesznek.

9. A részvény-utalványokra eső osztalék kifizetése a részvény-utalvány felmutatása és lebélyegzése ellenében fog teljesíteni. Két részvény-utalvány bármikor egy új részvényre cserélhető fel.

Arad, 1910. évi január hó 24-én.

Az Aradi Első Takarékpénztár Igazgatósága.